

PEDAGÓGUSOK LAPJA

LXIV. ÉVFOLYAM
A PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE HÍRLAPJA ÉS HÍRLEVELE
2008. ÁPRILIS 14.
ALAPÍTVÁ: 1945-BEN

4.

ÚJ ISKOLA – ÚJ TUDÁS: ÚJ LEHETŐSÉG?

A kormány az oktatási kerekasztal javaslataira támaszkodva és a PSZ bérkoncepcióját is figyelembe véve 2008. március elején hirdette meg az „Új iskola – új tudás”-programját. Azóta országjárás keretében zajlik a vita erről, hogy kollégáink minél szélesebb körben megismerjék az elképzeléseket, és véleményt mondjanak, javaslatokat tegyenek. Nemcsak az OKM, hanem a PSZ is rendezett, illetve rendez programbemutató, -vitató fórumokat. Az április végéig tartó „turné” minden állomásán ott vannak a PSZ tisztségviselői is, és véleményüket is elmondják. (Lásd: lapunk 7. oldalán a miskolci tanácskozáson elhangzott hozzászólást.) A vélemények összegzésére május folyamán kerül sor, és ezt követően születnek meg a programot alátámasztó jogszabályok.

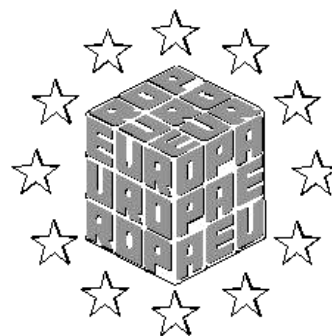
Hosszú idő után végre olyan program formálódik a közoktatás fejlesztésére, amely nemcsak a célokat fogalmazza meg, hanem kellő alapossággal a feltételeket, a szükséges finanszírozási összeget is mellérendeli. Mindezt a Pénzügyminisztériummal folytatott kemény csata után elért garanciákkal. A korábbi programok általános jellemzője ugyanis az volt, hogy a szakmai elképzelések megvalósításához nem, vagy csak késlekedve teremtették meg a szükséges feltételeket. Ezáltal a kudarc vagy a fél siker is mellérendelődött. Úgy véljük, hogy ezzel a programmal jelentős lépéseket tehetünk a felemelkedés útján. Különösen, ha a széles körű vita közben elhangzott javaslatokat is figyelembe vesszük. Ám további lépések is szükségesek. Nem szabad magunkat azzal áztatni, hogy így minden a helyére kerül, és minden problémánk megszűnik. Tovább kell tehát folytatni a munkát, és az oktatás prioritását a finanszírozás területén is biztosítani kell!

A program alapvető pillérei: a korai fejlesztés megerősítése; az esélyegyenlőség és integráció; a tehetséggondozás, a kollégiumok fejlesztése; a közoktatás tartalmi megújítása, a pedagógushivatás új rangjának megteremtése (részletesen lásd az OKM honlapját: www.okm.gov.hu), mind-mind kardinális területe ágazatunknak. A 2009-ben hozzárendelt mintegy 140 milliárd forint (45 milliárd a hazai, a többi az uniós forrásokból) kellő nyomatékot is ad. Ám 2010-ben és később is további forrásokra lesz szükség. Még akkor is, ha a kölgazdászok, a pénzügyi szakemberek a költségvetési kiadások jelentős csökkentését tartják szükségesnek. A Magyar Nemzeti Bank elnöke, Simor András például 2 000–2 500 milliárdos lefaragást javasol, hangsúlyozva, hogy mindezt nem lehet pusztán a jóléti kiadások csökkentéséből megtakarítani, hanem a nagy fogyasztó ágazatokhoz is hozzá kell nyúlni. Mintha nem tudná, hogy az oktatás eredményessége vagy eredménytelensége jövőnk, a gazdaság hatékonyságát is alapvetően meghatározza. Márpedig ha azt akarjuk, hogy elkötelezett tanárok, magas szintű tudással, módszertani kultúrával, magas színvonalú oktató-nevelő munkával, megélhetési gondok nélkül álljanak a katedrán, hogy megszűnjön a kontraszelekció, egyebek között a bérek további jelentős emelése is szükség van.

Értékeljük persze azt, hogy a PSZ bérkoncepciója alapján megőriztük és folyamatosan karbantartjuk a sokak szerint megszüntetni kívánt közalkalmazotti illetménytáblát, emellett pedig a pedagógusok számára megfelelő kiegészítő bérelemeket teremtünk. Első lépésben a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekkel foglalkozó pedagógusok (30-50 ezer Ft/hó), az intézményvezetők (20-40 ezer Ft/hó) és a pályakezdők (25-40 ezer Ft/hó) kapnak érzékelhető emelést. Ám ezt folytatni kell 2010-ben az osztályfőnökökkel, a munkaközösség-vezetőkkel stb. Ehhez pedig garantált központi költségvetési források kellenek. E területen nem folytatható az elmúlt két évtized hullámvölgyekkel karakterizált útja. Az 1989/90. évi béremeléssel a pedagóguskeresetek csaknem 16%-kal voltak magasabbak a nemzetgazdasági átlagnál. 1995-től 2001-ig azonban jelentősen ezen átlag alá csúsztak. 2002-ben és 2003-ban ismét vidámabbak lehettünk, mert több mint 20%-kal vertük a nemzetgazdasági átlagot. Azóta viszont ismét lejtőre kerültünk, ma pedig már csak néhány százalékkal vagyunk az átlag fölött. Magasabb szinten kell stabilizálni a pedagógusok, az oktatási ágazatban dolgozók keresetét ahhoz, hogy az eredményességet is elvárhatjuk. A bérek tekintetében szükséges egy félreértést is tisztázni. Sokan úgy gondolják, hogy a pályakezdők bérenek emelése magasabb keresethez juttatja őket, mint a korábban ott dolgozókat. Ez nem így lesz! A közalkalmazotti bértábla első hat fizetési fokozata (a szolgálati időszak első 18 éve) fog olyan, a bérrendszerbe belesimuló szorzószámokat kapni, amely a pályakezdés időszakát teszi kicsit könnyebbé.

Azt is tudnunk kell, hogy e programot elsősorban a költségvetési pluszok miatt sok támadás is fogja érni. Már sokan most is mondják, hogy ezt az összeget inkább az egészségügy népszavazás miatt elvesztett díjainak pótlására kellene fordítani. Ráadásul a kormánykoalíció válsága, a várható kisebbségi kormányzás a programunkra vonatkozó parlamenti döntéseket is megnehezíti, esetleg ellehetetleníti. Reméljük, nem így lesz.

Árok Antal

A TARTALOMBÓL:

- A SZAKSZERVEZETI ÉLET ESEMÉNYEI
- EURÓPAI TŰNTETÉS
- AZ OKTATÁS GONDJAI FRANCIAORSZÁGBAN
- MOSZKVAI ÓVODÁKBAN
- AZ ÚJ ISKOLA – ÚJ TUDÁS VITÁJA MISKOLCON
- JELÖLTEK A PSZ ORSZÁGOS TISZTSÉGEIRE
- NYARALÁSI LEHETŐSÉGEK
- AZ ÜDÜLÉSI CSEKK SZÍNE ÉS FONÁKJA
- KULTURÁLIS ÉRTÉKEINK
- PEDAGÓGUS SPORTVERSENYEK A TANÉV VÉGÉN
- AGRESSZIÓ AZ ISKOLÁBAN
- PL-ÚTMUTATÓ:
 - Munkáltató más székhelyen;
 - A szabadság kiadása;
 - A KT együttdöntési joga;
 - A felmentéssel összefüggő munkajogi kérdések

A Pécsi Tudományegyetem Kommunikáció-
és Médiatudományi Tanszéke

MOZGÓKÉP- ÉS MÉDIAKULTÚRA

szakirányú továbbképzést hirdet.

A program 4 féléves, másoddiplomás képzést nyújt. A képzéssel a gimnáziumokban és az általános iskolákban bevezetett mozgóképkultúra- és médiaismeret tantárgy oktatásához szerezhető képesítés.

Tandíj: 112 000 Ft/félév.

Jelentkezni a program honlapjáról letölthető jelentkezési lappal lehet 2008. június 30-ig:

[http://www.hermes.btk.pte.hu/mozgokep/
anyag/kepzes.htm](http://www.hermes.btk.pte.hu/mozgokep/anyag/kepzes.htm)

Részletes felvilágosítás a tanszék titkárságán:
72/501-561, 70/455-8230

TANÍTSON AZ AMERIKAI EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN!

A **FACES** szakképzett tanároknak ajánl lehetőséget, hogy Dél-Karolina valamely állami iskolájában tanítsanak, ezáltal szorgalmazva a különböző nemzetiségű pedagógusok kulturális és oktatási tapasztalatcseréjét.

Szakterületek:

- gyógypedagógia, matematika, biológia, kémia, idegen nyelv (spanyol, francia, német, latin, angol), zenei és képzőművészeti nevelés.

Mit kínál a FACES?

- versenyképes fizetést (nettó 2 200 dollár),
- menettérti repülőjegyet,
- kamatmentes kölcsönt autóvásárláshoz,
- egészségügyi biztosítást,
- szakmai felkészítőt az érkezést követően,
- folyamatos szakmai tanácsadást/támogatást a tanévben,
- 3 éves szerződést (J1 vízum).

Követelmények:

- folyékony angolnyelv-tudás (nyelvvizsga nem szükséges),
- 4 éves felsőfokú végzettség,
- tanári diploma,
- jogosítvány – B,
- min. 3 éves tanítási tapasztalat.

Az online jelentkezési lapot megtalálja a www.FACESinc.org weboldalon.

A SZOLGÁLTATÁS DÍJMENTES!!!!
Tel: 06/30-544-9206

OLVASD ÉS ADD TOVÁBB!

A Pedagógusok Lapja internetes honlapunkkal (www.pedagogusok.hu) együtt szakszervezetünk tisztségviselőinek, tagjainak egyik legfontosabb információforrása. Minden PSZ-alapszervezethez (intézményhez) egy-egy példányban ingyen juttatjuk el, településenként egy címre postázva. Amennyiben több intézmény van egy településen, a helyi PSZ-szervezet terjeszti tovább a példányokat. Föltétlenül szükséges, hogy lapunkat minden intézményben késlekedés nélkül megkapja a PSZ-alapszervezet titkára. Az ő felelőssége pedig abban rejlik, hogy egyrészt maga gondosan olvassa el és számonként gyűjtse a lapot, másrészt igyekezzék minél több kollégával megismertetni. *Egyre több intézmény neveléstudományi szobájában, könyvtári olvasótermében is hozzáférhető már lapunk. Jól bevált gyakorlat, ha egy-egy érdeklődést keltő, aktuális írás fénymásolata vagy a lapban olykor megjelenő miniplakát a hirdetőtáblára is kikerül. Jogszabályokat ismertető anyagainkat – amelyek a zöld PL-útmutatóban kapnak helyet – pedig tanácsos a PSZ-tisztségviselőnek és az intézményvezetőnek együttesen áttekinteni, megbeszélni. Így sokkal kevesebb félreértés, esetleges konfliktus adódik.*

Előfizetőinknek közvetlenül a megadott címre küldjük lapunkat. Az évi előfizetés díja 5% áfával 3 850 forint, amelyet egy összegben kérünk. Az intézmények banki átutalással (számlaszám: 11707024-20100456) fizethetnek elő, az egyéni érdeklődőknek pedig – megrendelőlevelük alapján – csekket postázunk. Csak a befizetés megérkezését követően, utólag tudunk számlát küldeni.

Továbbra is szívesen fogadjuk a hirdetéseket a következő, változtatlan fizetési feltételekkel: egész oldalas hirdetés (A/4-es formában, fekete-fehérben) 80 000 forint, féloldalas 40 000, negyedoldalas 20 000 forint. Az apróhirdetés közlési ára: szavanként 40 forint. Minden egyes díjtételt 20 százalékos áfa terhel. A hirdetések beküldésének határideje: a megjelenési hónap 3. napja.

Tisztelt Pedagógus Kollégák!

A megváltozott gazdasági és munkahelyi problémák megoldására szeretnénk segítséget nyújtani.

Főiskolai végzettséggel, főfoglalkozásban vagy másodállásban is végezhető szellemi tevékenységre pénzügyi, befektetési tanácsadásra keresünk munkatársakat.

Szakmai átképzéssel, egyéni vagy társas vállalkozásban végezhető, azonnali munkalehetőséget kínálunk.

A munkaszerződés megkötése minden esetben csak személyes meghallgatás után lehetséges, kölcsönös megegyezéssel.

A meghallgatás a helyi, területi szervezetek irodáiban megoldható.

Érdeklődés, jelentkezés, időpont-egyeztetés a megadott telefonszámokon.

Munkanapokon: 8-tól 16 óráig
Telefon: 06/30-985-9054; 06/30-588-7135

Eyssen Imre igazgató,
független pénzügyi tanácsadó

PEDAGÓGUSOK LAPJA

A Pedagógusok Szakszervezetének hírlapja és hírlevele

Főszerkesztő: **Árok Antal**

Örökös szerkesztő: **dr. Fényi András** Olvasószerkesztő: **dr. Dalos Gábor**

Technikai szerkesztő: **Márfiné Béczi Erika**

Szerkesztőség: 1068 Budapest, Városligeti fasor 10., Telefon/fax: 322-8464

Levélcím: 1417 Budapest, Postafiók 11.

Kiadja: a Pedagógusok Szakszervezete Országos Irodája

1068 Budapest, Városligeti fasor 10. Központi telefon: 322-8452-től 56-ig

Internet: www.pedagogusok.hu; E-mail: psz@pedagogusok.hu

Terjeszti: a Pedagógusok Szakszervezete. Évi előfizetési díj: 3 850,- Ft

Index: 26651 ISSN 0133-2260

A SZAKSZERVEZETI ÉLET ESEMÉNYEI

A PSZ Országos Vezetősége 2008. március 17-én ülésezett. Elsőként a PSZ vagyontügyeiről hangzott el tájékoztatás, illetve a szükséges vagyontügyi döntések alternatíváit vázolták fel. Egyebek közt a Fáklya Klub további hasznosítása is napirendre került. Ennek az objektumnak a felújítása befejeződött, melynek összköltsége mintegy 140 millió forint volt. Társzakszervezetünk, a PDSZ a felújítás megkezdésekor és befejezésekor is még társtulajdonos volt 6,876%-os tulajdonhányadban. Ám a felújítás költségeihez semmivel sem járult hozzá. Ezért felszólítottuk az arányos rész megfizetésére. A PDSZ egyébként a felújítást követően eladta tulajdonrészét. A vagyontügyek tárgyalásánál jelen volt *dr. Sándor P. Tibor* ügyvéd is.

Ezt követően az OV megtárgyalta és 80% igen-, 14% nem-szavazattal, 6% tartózkodással elfogadta a PSZ 2008. évi központi költségvetését, amely 255 millió forint bevétellel és 247 millió forint kiadással számol.

A PSZ Országos Vezetőségének 2008. április 7-ére összehívott ülése a vasutassztrájk miatt elmaradt. Ezen az ülésen az iskolai agresszió témakörét vitatták volna meg a testület tagjai. Erre és az ezzel kapcsolatos döntésekre azonban csak elektronikus úton kerülhetett sor. E témakörhöz kapcsolódó PSZ-közleményt és a PSZ–FDSZ-állásfoglalást lásd lapunk hátsó borítóján.

A PSZ kongresszusi jelölőbizottsága 2008. március 3-án, 10-én és 31-én ülésezett. Meghallgatta és értékelte az országos tisztségekre jelölt személyeket. Javaslatait lásd lapunk 8. oldalán.

Az „**Új iskola – új tudás**”-programról 2008. március 6-án a PSZ elnöke, *Árok Antal* és titkára, *dr. Horváth Péter* *dr. Hiller István* oktatási és kulturális miniszterrel tárgyalt. Egyebek közt megállapodtak abban, hogy a javaslatról széles körű vitasorozatot szerveznek, amelynek keretében az elhangzott véleményeket a program véglegesítésekor figyelembe veszik (lásd: lapunk vezércikke és 7. oldala). Az OKM-fórumokra Budapesten, Miskolcon, Szegeden, Szekszárdon, Székesfehérváron, Szombathelyen és Veszprémben, a PSZ-rendezvényekre pedig Győrben, Kaposváron, Kecskeméten, Pécsen, valamint a vezetői tagozat ülésén került, illetve kerül sor.

A Közoktatás-politikai Tanács (KÖPT) 2008. március 28-i ülésén *dr. Hiller István* miniszter az „Új iskola – új tudás”-programtervezetet terjesztette elő. Ezen a PSZ képviselőjében *Galló Istvánné* alelnök vett részt. A

KÖPT tagjai alapvetően támogatják a kormány javaslatát, ugyanakkor szükségesnek tartják széles körű vitáját.

A Közoktatás-politikai Tanács (KÖPT) 2008. március 31-i ülésén a résztvevők a 2008/2009-es tanév rendjére vonatkozó miniszterirendelet-tervezetet vitatták meg és fogadták el.

Az OECD Titkársága, az OKM vezetői, szakértői, országgyűlési képviselők és az Oktatási Kerekasztal képviselői 2008. március 12-én a Pénzügyminisztériumban magas szintű szakmai tanácskozást tartottak, amelyen az oktatás, ezen belül a mérés-értékelés, elszámoltathatóság és a tanárképzés témakörével foglalkoztak. A tanácskozás része volt annak a projektnek, amelyről a kormány kötött megállapodást az OECD-vel a hazai strukturális reformokkal kapcsolatos szakmai javaslatok összegyűjtésére. A tanácskozáson a PSZ képviselőjében *Árok Antal* elnök vett részt, aki egyben az Oktatási Kerekasztal tagja is.

A SZEFE Szövetségi Tanácsának ülése 2008. április 1-jén volt a Hotel Benczúr Budapest termében. A SZEFE két kongresszus között működő legmagasabb testülete meghallgatta és elfogadta *Varga László* elnök beszámolóját a legutóbbi időszak érdekvédelmi tevékenységéről. Elfogadta a 2008. évi reálberek megőrzésére vonatkozó kezdeményezést. (Lásd: lapunk hátsó borítója.) A költségvetés vitájára és elfogadására azonban már nem nyílt lehetőség. Erre a következő, április 29-i ülésen kerül sor.

A francia UNSA Education szakszervezeti szövetség kongresszusát 2008. március 26-28-án rendezték Bordeaux-ban. Ezen a PSZ képviselőjében *Árok Antal* elnök és *Vajna Tünde* nemzetközi felelős vett részt. (Részletesen lásd: lapunk 5. oldala.)

Az európai fővárosok pedagógus-szakszervezeteinek találkozóját 2008. március 27-31. között tartották Moszkvában. Ezen a PSZ képviselőjében *Szlankó Erzsébet* alelnök, *dr. Horváth Péter* titkár és *Makár Barnabásné*, a PSZ Óvoda Tagozatának elnöke vett részt. Több mint tíz ország szakszervezete képviseltette magát a konferencián, amelyen az óvodák működésének, érdekvédelmének tapasztalatairól folyt véleménycsere. A magyarországi tapasztalatokat *Makár Barnabásné* terjesztette elő (lásd: lapunk 6. oldala). A tanácskozás résztvevői moszkvai óvodákat is meglátogattak, és részt vettek az „Az év pedagógusa”-díj átadási ünnepségén is.

MIÉRT TŰNTETTÜNK LJUBLJANÁBAN?

Az Európai Szakszervezeti Szövetség (ETUC) felhívására az EU soros elnökségét betöltő Szlovénia fővárosában, **Ljubljanában 2008. április 5-én 27** uniós országból mintegy 25 ezer szakszervezeti tag tüntetett elsősorban a bérek és a vásárlóerő csökkenése ellen.

A tüntető szakszervezetek követelései:

- növeljék a vásárlóerőt, szüntessék meg a szegénységet, lendítsék fel az európai gazdaságot;
- teremtsenek emberhez méltó minimálbéreket és bérszínvonalat egész Európában, hogy az egyes országok között csökkenjen a kereseti különbség;
- közelítsék egymáshoz a vezetők és az alkalmazottak jövedelemszintjét, ne legyen megkülönböztető a férfiak és a nők bére;
- legyen igazságos egyensúly minden dolgozó számára, beleértve a közszolgálatot is.

A huszonegyezer résztvevő döntő többsége természetesen hazai területről, Szlovéniából érkezett. Az olaszok 1 200, a lengyelek 400, az osztrákok 300, a franciák 250, a németek 250, a belgák 160, a csehek és a szlovákok 100-100 fővel voltak jelen a tüntetésen. Mi, magyarok közel négyszázan képviseltük a különböző hazai szervezeteket (100 fő PSZ–SZEFE, 200 fő MSZOSZ, 50 fő LIGA, 30 fő Munkástanácsok). A távolabbi országokból ennél kevesebben jöttek.

John Monks, az ETUC főtitkára találkozott az Európai Unió soros elnöki tisztségét betöltő Szlovénia miniszterelnökével, és *Janez Jansa* a szakszervezeti elvárások közvetítését ígérte. A közelben ülésező uniós pénzügyminisztereknek is eljuttatták a demonstráció követeléseit. A sok ezer ember felvonulásán a legkülönbözőbb nyelveken hangzottak el jelszavak, énekek, egy-egy csoport a jelenlétét sípval, dudával nyomatékosította. Végül a kongresszusi téren felállított színpadról is sok nyelven hangottak el a beszédek – lényegében minden szónok a maga nációjának a mondanivalóját fejtette ki a közös ügyről: folyamatosan sérül a társadalmi igazságosság a földrészén, mind nagyobb a jövedelmek különbsége, a nemzetközi verseny ürügyén csökkennek a reáljövedelmek – ám növekszik a vállalatok nyeresége s a vállalatvezetők jövedelme.

Természetesen *John Monks* ETUC-főtitkár is szólt a tüntetésen. Beszédéből néhány részlet: „Minket folyton kioktatnak arról, hogy a világméretű gazdasági kihívásban, a hanyatlás elkerülésére Európában valóban tekintettel kell lenni a termelési költségek alakulására. Mi viszont azt hangoztatjuk, ha áldozatot kell hozni, akkor az történeljünk igazságosan, a felső társadalom réteg ne hárítson át minden terhet az alsóbbakra, amelyeknek az érdekvédelemre képesége lényegesen gyengébb. Kijár a tisztességes megélhetést lehetővé tevő bér mindenkinek. (...) Az egészséges európai társadalom felépítésének nem lehet alternatívája a cégek profitnövelése, amely egy szűk kör tagjainak olyan szenvedélye, mint a szerencsejáték. A nemzeti kormányoknak és az európai uniós testületeknek egyaránt nagy a felelőssége, hogy ne csupán a tőketulajdonosok és a csúcsmenedzserek, hanem az öreg kontinens minden tisztességes polgárának kedvére formálódjon e földrész lakóinak közös otthona.

Köszönjük minden PSZ-tagnak a tüntetésen való részvételt. Külön köszönet illeti a bátonyterenyei, a budapesti, a dunajvárosi és a várpalotai kollégáinkat, akik a legnagyobb létszámú csapattal érkeztek Ljubljanába.

PSZ Országos Iroda

TAGOZATRÓL TAGOZATRA

A PSZ Felnőttoktatási Tagozat Intézőbizottságának összejövetelére 2008. március 27-én került sor.

Sajnálattal állapítottuk meg, hogy az országban már nem található önálló, csak felnőttoktatással foglalkozó iskola, az ún. dolgozók iskolája. Pedig mindannyian tudjuk, hogy a nyolc osztályt be nem fejezők, a csak szakmai végzettséggel, vagy még azzal sem rendelkezők száma nemigen csökken évek óta. Volna tehát mit tenniük az ilyen hiányt pótló munkával foglalkozóknak!

Tény az is, hogy a felnőttek oktatásának jelentős részét a nappali iskolák tagozatai végzik, ám az elmúlt időszakhoz képest a részvétel itt is visszaesést mutat, hiszen köztudottan más módszereket, eszközöket kell használni ezen a területen, mint a nappali tagozatokon! Évtizedekkel ezelőtt már „kitermelődött” a felnőttekkel jól bántó iskolák, testületi hálózata, akik a „Felnőttoktatók műhelyében” eredményesen adtak át egymásnak ismereteket, tudnivalókat. Ezáltal megteremtették annak a feltételét is, hogy az egyébként hátrányos helyzetből induló emberek ne kerülhessenek még hátrányosabb helyzetbe!

Egyetértettünk abban is, hogy pályázattal sok lehetősége van az iskoláknak, pedagógusoknak a felnőttek oktatása, képzése terén. Erre külön figyelmet kell fordítani.

Megbeszéltük a már folyamatban lévő próbálkozásokat:

- Veszprémben az idén indult el a „Lépj egyet előre”-program amelynek célja, hogy minden bekapcsolódó az eddigi végzettségénél többet érjen el. Tehát, ebben az esetben legalább az általános iskolai tanulmányainak végére érve megszerezze a nyolcosztályos végzettséget.

- Miskolcon a „Foglalkoztatásba ágyazott képzésben” dolgozik a gimnázium. A program lényege: a munkával párhuzamosan tanuljon az illető és pl. a bölcsődei alkalmazott érettségi bizonyítványhoz juthasson, majd ebben a szakmában oklevelet szerezhesen. Ebben az érettségit és szakképzést adó programban elsősorban a roma kisebbség tagjai részesülhetnek.

- Pécsen a szakiskolai fejlesztési program, az „Út a szakmához” ugyan a nappali tagozaton fut, de tapasztalatai, a továbbképzéseken kapott módszertani útmutatók segíthetik a felnőttek ún. „Második esély” iskoláinak pedagógusait. Az itt és ott tanítók mindegyikének alapvető érdeke, hogy minél többet elsajátítson az új szemléletből, ami a kompetencia-alapú munkavégzéshez szükséges.

- A távoktatás a kiskunfélegyházi példa kapcsán került szóba, és mint korunk lehetősége. Ennek feltétele azonban az informatikai tudás és felszereltség megléte.

Az IB tagjai aggodalmukat fejezték ki amiatt, hogy miközen az államvizsgán az életkor mentesíthet az **idegen nyelvi** követelmények alól, a felnőtteknek 2010-ben már kötelező érettségizni e tárgyból. Ez sokakat elriaszt a középfokú tanulmányoktól, ami viszont azért veszélyes, mert sok szakma megszerzése is csak érettségivel lehetséges.

Egy másik probléma: míg az **állami hozzájárulás** a nappali tagozaton létezik, a felnőttoktatásban az elmúlt évtől kezdve **nem jár**. Tudjuk, hogy az ezekben az iskolákban, felnőtt korban vizsgázók egyre inkább a hátrányos helyzetűekből kerülnek ki, akiket véleményünk szerint nem büntetni, hanem támogatni kell!

Problémaként merült fel az esti tagozatokon tanulók hiányzásainak a rendeletben szabályozottak szerinti számonkérése, megengedett aránya. Úgy érezzük, ez is az előbbi megállapításokat erősíti, hátrányos helyzetet teremt. Ezeknek az embereknek munkája, beosztása, az, hogy a munkahelyek egyre kisebb mértékben támogatják a tanulást, sokak számára akadály.

A felnőttek képzésének – sajnálatos módon – még ennél is rosszabb a helyzete, hiszen ennek a munkának jelentős hányada már nem is iskolákban, hanem vállalkozásokban folyik. Ezek nem mindegyikéről mondható el ugyanis, hogy valóban felkészült oktatókkal, megfelelő körülmények között és biztosítékokkal dolgozik. Sokszor még akkor sem, ha akkreditációval rendelkezik!

Egyöntetűen megállapítottuk, hogy sajnálatos módon a továbbképzések nagyon sok esetben – bár egyre borsosabb árúak van – nem használhatók az iskolai munkában. Az előadók felkészületlenek, nem a gyakorlatból, hanem az íróasztalok mellől érkeznek, és kellő tapasztalattal sem rendelkeznek.

Dr. Kiss Attiláné tagozati elnök

A PSZ Országos Nyugdíjasválasztmánya 2008. április 2-án ülésezett. Beköszöntőként *Gidófalvy Albertné*, a nyíregyházi tagozat vezetője elszavazta Petőfi Sándor: A XIX. század költői című versét. Ezt követően a PSZ elnöke, *Árok Antal* tájékoztatást adott a szakszervezeti érdekvédelmi tevékenység aktuális kérdéseiről. Egyebek között az április 5-ére szervezett összeurópai szakszervezeti tüntetésről, az „Új iskola – új tudás”-programról, a kongresszusi előkészületekről.

Ezt követően *dr. György Pál Elemér*, az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium szakmai tanácsadója tartott előadást „A területfejlesztési törvény, a hátrányos helyzetű térségek felzárkózási lehetőségei” címmel. Egyebek között szólt a megoldandó problémákról. A 3 200 helyi önkormányzatra és a megyei önkormányzatokra osztott rendszer ma már akadály a helyi és a térségi feladatok színvonalasabb és hatékonyabb ellátásának, a szolgáltató jelleg fejlesztésének. Fontos szerepet töltenek be a települési önkormányzatok kötelező feladatainak ellátásában a kistérségi társulások (174 ilyen alakult). A kistérségi együttműködés a feltétele annak, hogy javulhasson az önkormányzati intézmények által nyújtott szolgáltatások minősége. A jelenlegi megyei szerveződés már túlhaladott. A fejlesztési döntésekben növekvő szerepet kapnak a régiók. A regionális fejlesztési tanácsok mellett a közigazgatási hivatalok régiós átszervezése is napirenden van.

Majd *Szabó Zoltán* választmányi elnök korreferátumában a NYOK 4 évre szóló érdekvédelmi stratégiai programjának területi érdekvédelemről szóló fejezetét ismertette röviden. (A dokumentumot minden választmányi tag már előzetesen kézhez kapta!) Hangsúlyozta, hogy a NYOK el van kötelezve olyan reformértékű változás mellett, amely az idők esélyegyenlőségét növeli. Elutasít minden olyan változást, amely tovább fokozza a területek közötti egyenlőtlenségeket. Az érdekképviselet fejlesztése közben munkája középpontjába a regionális, kistérségi és elsősorban a hátrányos helyzetű településeken való részvételt állítja. Minden erejével támogatja a városok, megyék, kistérségek idősgyógyi tanácsainak létrehozását, működését. Az egyedül élő, szociálisan rászoruló idős emberek felkutatásában, segítésében, életkörülményeik javításában tagszervezetein keresztül vállal felelősséget. A veszélyeztetett nyugdíjasok helyzetének felmérését és számukra felzárkóztatási program kidolgozását kezdeményezi és szorgalmazza. A korszerűbb és hatékonyabb területi munka megújítására létrehoz egy országos konfliktuskezelő hálózatot. Az értekezlet következő napirendi pontja a júniusban esedékes választói értekezlet előkészítésével foglalkozott.

Végül a választmány állásfoglalást fogadott el arról, hogy a kormányzat a nyugdíjasok 13. havi nyugdíját építse be a jelenlegi nyugdíjak összegébe, mivel egyes politikai személyiségek egyre többször javasolják, hogy a költségvetés hiányát ennek megvonásával lehetne mérsékelni. *Rágyanszky Györgyné* választmányi titkár

A PSZ Ifjúsági Tagozatának Intézőbizottsága 2008. április 2-án tartotta ülését. Elsőként szakmai kérdéssel foglalkoztunk. A jövő tanévben az 5. évfolyamon bevezetendő, nem szakrendszerű oktatáshoz kapcsolódó problémákat vitattuk meg, majd dr. Horváth Péter, a PSZ igazgató-titkárának részvételével készült és e témát alaposan körbejáró rádióműsor elemzésével folytatott eszmecsereinket. A műsorból egyértelművé vált, hogy a gyakorlati bevezetés előtt, a szülői félelmek, félreértések elkerülésére kollégáinkra még sok feladat vár. A további tájékoztatás érdekében segítséget kértünk és kaptunk Horváth Erzsébet szakértőtől a sok fiatal pályatársunkat érintő 2008. évi társadalombiztosítási változásokról, a gyesről, a gyedről, s arról, hogy már most fontos a kollégák figyelmét felhívni az önkéntes nyugdíjbiztosítás fontosságára.

Az ülés második felében számba vettük a tagozat eddigi munkáját, törekedtünk a „hogyan tovább?”-jövőkép kialakítására. Egyetértettünk abban, hogy kiemelt feladatként kell kezelni a megválasztott megyei ifjúsági tagozati vezetők képzésének ingyenessé tételét – hiszen fontos a képzett szakszervezeti tisztségviselői utánpótlás. Fontosnak tartjuk az idegen nyelv tanulásának támogatását, hiszen a nem frissen kikérülő végzősöknek ez súlyos anyagi teher. A pályakezdekők segítését, ösztönzését a PSZ-be való belépésre már a főiskolákon, egyetemeken el kellene kezdeni utolsó évfolyamon, ezért intézményi látogatásokkal volna célszerű szervezni.

A fiatal tagtársaink számára nagy segítséget jelentene lakás vagy autó vásárlásakor a közalkalmazottak kedvezőbb hitelfelvételére.

Vrbovszki Beáta tagozati elnök

A FRANCIA UNSA EDUCATION KONGRESSZUSÁN

*Az UNSA Education, a francia pedagógus-szakszervezetek legnagyobb konföderációja 2008. március 26-28-án Bordeaux-ban tartotta kongresszusát, amelyre a hagyományoknak megfelelően Kelet-Közép-Európa térségéből csak mi kaptunk meghívást. A PSZ elnöke, **Arok Antal** és nemzetközi felelőse, **Vajna Tünde** vett részt a kongresszuson. A külföldi vendégek között ott voltak a hollandok, az olaszok, a spanyolok és néhány afrikai ország pedagógus-szakszervezeti vezetői is.*

*A kongresszus több mint hatszáz küldötte megvitatta az elmúlt négy éves időszakról készült beszámolót, és elfogadta a programot. A konföderáció főtitkárának ismét **Patrick Gauthiert** választották, aki egyben az Oktatási Internacionálé alelnöke is. Tájékoztatásul a kongresszus vitaanyagát adjuk közre, amely elsősorban az oktatás és a vidék tematikájával foglalkozik. A decentralizációról született törvény és az önkormányzatok új szerepköre ugyanis számos problémát vetett fel, ezért a kongresszusi felkészülés alatt e témakörrel kiemelten foglalkoztak. Bemutatjuk a köztársasági elnökhöz intézett felhívást is, amelyet minden francia pedagógus egyénileg küldött el.*

Az UNSA Education javaslatokat fogalmaz meg kongresszusán, amelyekkel részt vesz az országos szintű vitában. Az oktatás az egyre gyengébben működő társadalmi kohéziót hivatott erősíteni országunkban. Az esélyek megteremtéséért kell sikraszállnunk.

Az UNSA 2007 decemberében konzultációt indított el az „Oktatás és a vidék” témában, hogy megvizsgálja, milyen jogosítványai vannak az önkormányzatoknak az oktatásban, hogy mérleget vonjon a működésről, hogy felmérje a várható fejlődési irányt, hogy megfogalmazza követeléseit. A legtöbb fejlett országban az oktatás decentralizálása nem ilyen erős. Nálunk a politikusok, bal- és jobboldalon egyre erősíteni kívánják a területi jogosítványokat az oktatásban, arra hivatkozva, hogy az állam felelősségvállalása csökken és az igazi fejlődési irány a vidék. De felmerül a kérdés, hogy az egyes térségek eltérő fejlettségi foka mennyire teszi lehetővé mindenki számára a minőségi állami oktatásban való részesülést. Mert az UNSA Education nem enged abból, ami az Alkotmányban áll: „Az oktatás alapjog, az ingyenes közoktatás megszervezése és biztosítása mindenki számára az állam feladata.”

Az állam feladata, hogy megfelelő oktatáspolitikával és megfelelő szabályozással gondoskodjék az oktatás működéséről.

Ma átfedés van az egyes területeken az állami és területi jogosítványokban. Az UNSA Education fontosnak tartja, hogy világos feladatmeghatározással működjön az oktatás.

Az állam feladata garantálni a közszolgáltatásigot az oktatásban, megfelelő stratégiát kialakítani stabil, hosszú távú oktatáspolitikai megfogalmazásával.

Mindenki számára hozzáférhető minőségi közoktatást kell működtetni Franciaországban, ehhez megfelelő jogosítványokat kell adni területi szinten.

Az állam feladata az oktatás finanszírozása és az, hogy az önkormányzatok helyi adóbevételének figyelembevételével finanszírozza a terhek egyenlő megoszlását.

Világosan meg kell fogalmazni a feladatokat, a feladatok ellátásának szintjét. Átláthatóvá kell tenni a döntéshozatalt. Megfelelő koordináció szükséges a különböző tényezők, felelősök között. Partnerségben működni, szerződéses alapon ahhoz, hogy a közösségek számára az egyes állami szolgáltatások hozzáférhetőek legyenek. És fontos, hogy a szerződéseket több évre kössék.

Fontos, hogy a helyi szintet erősítsük, az országos oktatáspolitikai megfelelő helyi szintű adaptációja érdekében. De ezt nem lehet elérni akkor, ha az állam egyre csökkenti az oktatás finanszírozására szánt tételeket, a kifizethető órákat, a munkahelyeket. Ezzel csak az osztályismétlési ráta nő. Az oktatási intézmények autonómiája fontos, de ez nem jelent független működést.

Az 1985-ben kiadott, ide vonatkozó rendelet pedagógiai autonómiát kínál az oktatási intézményeknek. Az UNSA Education szerint ez nem idézhet elő versenyhelyzetet, szigorú országos szabályokra és értékelésre van szükség.

Együttal fontos, hogy az iskola részt vegyen a település gazdasági, szociális, kulturális életében és ez felelősségvállalással jár.

A szakképzésben lassan oda jutottunk, hogy ezt a feladatot az állam teljes mértékben a régiókra bízta. Megfelelő koordinálás hiányában zavar áll elő a működésben. Az alapképzés állami oktatást jelent és a felelősségek elhatárolása hiányzik.

1993-ban a törvény kötelezővé tette a regionális szakoktatási tervek kidolgozását öt éves ciklusokban. A felnőttképzés és a továbbképzés feladatait 2002-ben és 2004-ben további törvények szabályozták, szintén a régiókra hárítva a feladatot. És 2007-ben „a bűnözés megelőzéséről” hozott törvény előírja az úgynevezett „második esély” megteremtését a szakképzéssel. 15 év alatt a régiók teljesen átvették a szakképzés szerepét, de hiányzik a közoktatási rendszer a regionális szakképzési szolgálatok működésében. Az UNSA Education fontosnak tartja, hogy a régió feladata legyen a koordináció, az összes tényező összefogása és irányítása a szakoktatásban. Az állam szerepe abban nyilvánuljon meg, hogy átfogó szakképzéspolitikával orvosoljuk az egyes térségek közötti egyensúly hiányát. Fontos, hogy ne szakítsák meg az egy életen át tartó képzés folyamatát.

A regionális gazdasági és szociális tanácsok szerepe óriási abban, hogy az oktatási feladatokat összehangolják a regionális fejlesztési igényekkel. Az UNSA képviselői jelen vannak a tanácsokban és a szociális dialógus folyamatában hozzájárulnak a megfelelő oktatási szempontok kialakításához.

Az érdekegyeztetés fontos számunkra, már a törvénykezési folyamat kezdetén. Ehhez megfelelő intézményrendszerre van szükség. Fontos, hogy a szakszervezeti szakértők részt vehessenek az egyes bizottságok munkájában, pl. a területi oktatásügyi tanácsokban.

Franciaországban 2008-ban 11 200 pedagógus állása szűnik meg.

Franciaországban a közalkalmazottiság van veszélyben. A posta területén már megtörtént a váltás. Az államelnök elmondta tavaly, hogy új közalkalmazottiságra van szükség, meg kell szüntetni a versenyvizsga alapú alkalmazást és a jogosítványokat. Áprilisra kért jelentést „A közszolgálat értékei és küldetése” címmel. A törvények készülnek ehhez, a „mobilitásról” szóló törvényt nemsokára elfogadják, és ebben fontos helyen áll a munkaerő-kölcsönzés. Ezzel olyan kényszerhelyzetet teremtenek, amelyben a munkahely megszűnésével „rendelkezésre állás” rendelhető el a munkaerő számára, ami korlátozza a munkavállaló további lépéseit. A cél világos: nem közalkalmazottiság lesz, hanem egyéni szerződéssel felvett munkaerő, mint a magánszférában. A szociális dialógus keretei között tárgyalni kell velünk erről! Elismerjük, hogy a közalkalmazottiság modernizálásra szorul, de ezt csak velünk egyeztetve lehet elérni.

A közszolgálat nem vállalati jellegű munka. Nem lehet egyéni bérezéssel és egyéni szerződéssel működni a közszférában.

Franciaországban 7 millió ember él a szegénységi küszöb alatt. Elengedhetetlen a megfelelő ellátási rendszerek működtetése. A szakszervezet a további leszakadás megakadályozására követeli a megfelelő társadalombiztosítási rendszerről való tárgyalásokat.

Monsieur Nicolas Sarkozy - Président de la République

A minőségi oktatásért a világban és Franciaországban

- ◆ Legyen vége a kirekesztésnek az iskolarendszerekben!
- ◆ Legyen elég pedagógus!
- ◆ Legyen kevesebb analfabéta a felnőttek között!

- ◆ Ne lefeyn hátrányos megkülönböztetés az iskolában a nemek között!
- ◆ Minden gyermek fejezzon be legalább egy teljes elemi iskolai ciklust!

EHHEZ SZÜKSÉGES ÖSSZESEN: 444 millió euró 2015-ig!

Nemzetközi konferencia az óvodákról Moszkvában

Március végén az óvodákról szerveztek tanácskozást, tapasztalatcserét Moszkvában, amelyen a PSZ képviselőjében Szlankó Erzsébet alelnök, dr. Horváth Péter titkár és Makár Barnabásné óvodaitagzat-vezető vett részt. Az alábbiakban Makár Barnabásnének a konferencián elhangzott előadásából adunk közre részleteket.

I. Országunkban az óvodában dolgozó óvodapedagógusok, dajkák, konyhai és egyéb alkalmazottak érdekvédelmét a Pedagógusok Szakszervezete látja el. A PSZ a közoktatás egyetlen országosan reprezentatív szakszervezete, jelenleg a legnagyobb ágazati érdekvédelmi szervezet az országban. Összefogja a magyar közoktatás intézményrendszerének az óvodák, az iskolák, a gyermek- és ifjúságvédelmi intézetek, a kollégiumok, a gyermekotthonok, a gyógypedagógiai intézmények, valamint a hozzájuk kapcsolódó szakmai szolgáltató, értékelő-, képző- és kutatóintézetek szakszervezeti tag dolgozóit. Ellátja tagjai, és természetesen a közoktatás valamennyi dolgozója általános ágazati érdekvédelmén és érdekképviselésén túl tagjai egyéni érdekvédelmét is, valamint részükre különböző szolgáltatásokat nyújt. Fenti tevékenységeit az egész országot behálózó szervezetével, demokratikusan választott tisztségviselői útján gyakorolja.

A PSZ a kongresszusa által elfogadott Alapszabály szerint működik. Felépítése igazodik a közigazgatáshoz, vagyis az egyes intézmények PSZ-tagjait magukban foglaló alapszervezetek tömörülnek fenntartói - községi, városi, fővárosi kerületi - szintű szervezetekbe, melyeket területi (megyei, megyei jogú városi, fővárosi) szervezetek fognak össze. Hazánk uniós csatlakozása után a regionális szerveződés is megindult.

A területi szerveződés mellett szakmai tagozatok jelentik az azonos intézménytípushoz tartozók, a közoktatás különböző rétegeinek sajátos munkavállalói és szakmai érdekvédelmét.

A PSZ legmagasabb fóruma a kongresszus, illetve két kongresszus között a küldöttgyűlés, amely a tagság választott küldötteiből áll.

Az országos vezetőség tagjai: a PSZ területi titkárai illetve elnökei, valamint a szakmai tagozatok, a nyugdíjas választmány és az ifjúsági tagozat elnökei s a szakszervezet országos elnökségének tagjai.

A stratégiai irányítás az elnökség, az operatív feladatok végrehajtása az elnök és két alelnöke feladata, az Országos Iroda szakértőinek és munkatársainak segítségével.

II. Az érdekvédelmi munka szinterei

A tagság, s a közoktatásban dolgozók szociális és gazdasági gondjainak megoldásáért, helyzetük jobbításáért folytatott munka a szakszervezet előbb felsorolt szintjein az alábbiak szerint folyik:

Az intézmény

Az intézményben (az óvodában) a szakszervezet feladata a tagok érdekvédelmének ellátása és az intézményvezetővel való együttműködés. Joga van a kollektív szerződés megkötésére, az intézményvezetővel egymás kölcsönös tájékoztatására, ellenőrzésre, kifogásolásra (vétőjog), a munkahelyi nyilvánosság igénybevételére, sztrájkra.

Fenti jogosultságok gyakorlását a Munka törvénykönyve és a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény biztosítja.

A "munkabéke" megteremtése és a munkavállalókkal való törődés a szakszervezeti titkár dolga. Amennyiben a probléma megoldása nem lehetséges az intézményben - vagy mert meghaladja az intézmény hatáskörét, vagy mert nem született megegyezés -, akkor a titkár kötelessége, hogy továbbítsa a gondot és a javaslatot.

A fenntartó

A fenntartó - esetünkben többnyire az önkormányzat - szintjén a települési titkár feladata az egyeztetés a munkavállalók nagyobb csoportját érintő minden kérdésben, elsősorban a költségvetést illetve az intézmények átszervezését érintő kérdésekben.

Itt születik döntés a dolgozók munkakörülményeinek javító kérdésében, mint például a munkaruha, az intézmény karbantartása, az étkezési és iskolakezdési hozzájárulás, a nyugdíjpénztári tagság támogatása stb.

A területi szint szerepe

- a hozzá tartozó települési és intézményi szervezetek segítése,
- a kétoldalú információáramlás biztosítása,
- a területen felmerült gondok, észrevételek, vélemények továbbítása az országos szintre, valamint

- a közvetlenül a megyéhez, megyei jogú városhoz, fővároshoz tartozó intézmények esetében az egyeztetési jog gyakorlása.

Az országos szervek feladatai közé tartozik

- az egyeztetés az ágazati miniszterrel,

- a törvényalkotás befolyásolása különböző eszközökkel (például képviselőkkel, illetve képviselőcsoportokkal, parlamenti bizottságokkal való kapcsolattartás útján, törvénytervezetek véleményezésével),

- a konföderáción keresztül egyeztetés a kormánnyal a közalkalmazottakat érintő kérdésekben. Magyarországon az óvodai dolgozók közalkalmazottak, bérezésük úgynevezett közalkalmazotti bértábla alapján történik, a bértételeikről való tárgyalás a Közalkalmazottak Érdekegyeztető Tanácsában ezen a szinten történik. Alapvetően itt dől el a dolgozók bérhelyzete, a helyi alkuban csak kevés helyen sikerül ehhez hozzátenni.

- együttműködés a munkavállalók érdekében a közoktatás és a közalkalmazottak egyéb szakszervezeteivel,

- nemzetközi kapcsolatok ápolása,

- a szakszervezet valamennyi területén dolgozó tisztségviselők segítése,

- a szervezet működtetése.

III. A PSZ szolgáltatásai

Szervezetünk a tagság számára különböző szolgáltatásokat nyújt:

- A legfontosabb a jogtanácsadás, jogsegélyszolgálat, szükség esetén jogi képviselést. Az országos mellett a legtöbb területi szervezet is rendelkezik jogtanácsossal.

- Van társadalombiztosítási szakértőnk, aki nyugdíj- és egyéb társadalombiztosítási kérdésben ad egyéni tanácsot telefonon, levélben, illetve a területi szervek szervezésében a helyszínen személyesen is.

- Kedvezményes szállodai elhelyezést tudunk adni a Pedagógus Vendéghotthonban, és vannak üdülőink az ország számos pontján az országos, illetve a különböző területi szervek tulajdonában, a tagság pihenéséért.

- Önkéntes és magán-nyugdíjpénztári szolgáltatásunk van, az MKB Nyugdíjpénztár Pedagógus Tagozatának tagjaiként gondoskodhatunk saját jövőnkönkről.

- A Pedagógusok Lapja szakszervezetünk hírlapja, amelyben időszéri érdekvédelmi írások, szakszervezetünk hírei mellett a jogszabály-alkalmazást, tájékozódást segítő cikkek jelennek meg hónapról hónapra.

- Tagkártyánk segítségével különböző szolgáltatásokat vehet igénybe tagságunk, ilyenek például a vásárlásnál, telefonálásnál, internetezésnél, tankolásnál kapott kedvezmények, melyek szintén javítják anyagi helyzetünket.

IV. A munkavállalói érdekvédelem mellett szakmai érdekvédelmet is ellát szervezetünk, mert meggyőződésünk hogy így is érhetünk el eredményeket, hiszen a szakma jobbítása a benne dolgozók életminőségét is javítja.

A Pedagógusok Szakszervezetének egyik fontos tagozata az Országos Óvodai Tagozat, melynek céljai:

- mint minden rétegtagozatnak, a rétegérdekek feltárása és érvényesítése,

- az országos vezetőségben, a kongresszuson és a küldöttgyűlésben képviselője útján érvényre juttatni az óvodai dolgozók érdekeit,

- a PSZ országos, regionális és területi szerveiben segíteni és képviselni az óvodai dolgozókat, javítani élet- és munkakörülményeiket, megválaszolni az őket foglalkoztató legfontosabb kérdéseket, melyek:

- a nyugdíjkorhatár,

- a magas kötelező óraszám,

- az óvodák finanszírozása,

- a munkakörülmények javítása,

- az övőképzés helyzete, stb.

- amennyiben szükséges, a fenti problémák megoldása érdekében rendeletek, törvénytervezetek véleményezése, módosítások kezdeményezése.

V. A fentiekből, remélem, kitűnik, milyen sokrétűen, hány területen igyekszik tenni szakszervezetünk az óvodai alkalmazottak élet- és munkakörülményeinek javítása érdekében.

Amennyiben a tárgyalások nem hoznak sikert, erősebb érdekérvényesítő akciók szervezésével igyekszünk eredményt elérni, mint például nagygyűlések, demonstrációk szervezése, figyelemfelhívó akciók, végső esetben sztrájk.

KORMÁNYPROGRAM AZ OKTATÁSRÓL – VITAFÓRUMOK

Bodolay Zoltánnak, a PSZ B-A-Z megyei elnökének hozzászólása a március 11-i miskolci konferencián

A Pedagógusok Szakszervezete megyei tagsága nevében tisztelettel köszöntöm Önöket, s mondhatom, hogy nagy örömről szolgál, hogy a kormány fontosnak tartja ezeket a kérdéseket és forrásokat is biztosít megvalósításukhoz.

Az első kérdés máris adódik. Miért is tűnt el a pálya presztízse, vonzása, megbecsülése? Kinek, kiknek állt az érdekükben, hogy csak rosszakat mondjanak a szakmákról? Meg azt, hogy milyen sokan vagyunk, meg hogy nem dolgozunk eleget.

Hangoskodó, hozzá nem értő nyilatkozók szájából mást se hallottunk, csak hogy mi vagyunk a költségvetési hiány fő okozói. Senki, de senki nem mondta elég hangosan, hogy ez nem igaz, ez csúsztatás, ez a tények eltorzítása.

A tervezet szerint 25-40 ezer Ft jutna a pályakezdő kollégáknak hivatásuk anyagilag is vonzóvá tételére. Örülünk az elgondolásnak. Tényleg csak a legjobbak jöjjenek a pályára és fizessük is meg őket. Megítélésünk szerint sajnos a megközelítés diszkriminatív, mert 25 ezer Ft járna a főiskolát, 40 ezer az egyetemet végzetteknek.

Míg a főiskolások a 6-12 évesek nevelésében, oktatásában szakemberek, az egyetemet végzettek a nagyokhoz értenek. Szóval nem az iskolai végzettséghez kötötni kellene a problémát megközelíteni, hanem a jelölt tevékenysége, programja, ennek eredményessége, hatékonysága legyen a fő mérce, és az összeg egy része a földrajzi távolság viszonylatában kerüljön elbírálásra, hiszen mindkét kolléga kiváló lehet a maga területén.

Még egy észrevétel. Van-e adat, hogy országosan mennyi a pályakezdők száma? Hogy kb. hány kollégát fog ez érinteni? Mert szerintünk alig dolgozik pályakezdő a rendszerben. Kimondva, kimondatlanul, de létszámszop van. A nyugdíjba vonulók helyét nem töltik fel, vagy ha igen, akkor csak határozott idejű kinevezésekkel. Ez a tény meg nem biztos, hogy vonzóvá teszi a pályánkat.

Nem beszélve a kollégák körében keletkező bérfeszültségről, mert a pályakezdők bérpótléka ugyan nem nyomja össze a bértáblát, de feszültséget generál. Ezért a több éve jól dolgozó pedagógusok munkáját más jogcímen járó pótlékokkal kell elismerni, kompenzálni, mert anyagilag hátrányba kerülnek a pályakezdő kollégákkal szemben. Pl. a minőségi bérpótlék sértően alacsony összegének megemelésével.

Mivel ez a tétel csak nagyon kevés kollégát érinthet, ezért szükségesnek tartanánk már 2009. januári bevezetéssel az osztályfőnöki pótlék 20 ezer Ft körüli értékre történő emelését, legalább a hátrányos helyzetben lévő településeken illetve a hátrányos helyzetű tanulókkal foglalkozók körében. És ne az adható, hanem a kötelező pótlékok kategóriájába kerüljön a pályakezdők pótléka, mert ami csak adható, az csak adható és nem jár.

A mostani pedagógus-jelöltek tanítási gyakorlatához az intézmények mentorokat jelölnek ki. Tudják mennyit dolgozik egy mentor? 40-50 tanítási órára felkészít, ott van, segít, elemez, értékel... és mennyi pénzért? 15-20 ezer Ft bruttóért. A pályakezdők pótlékának bevezetésével rangot és lehetőséget kellene adni azoknak az intézményeknek, amelyek sajátos körülményeik ellenére is gyakorló helyet biztosítanak a leendő pedagógusoknak. Ezt az alapító okiratukban is dokumentálni kellene, elnevezésükben, pecsétjükben is használhatnák a megtisztelő címet. Pl. gyakorlati bázishely.

Szólni kell még a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetben lévő tanulók nevelését, oktatását végző, felvállaló kollégák díjazásáról is. A szakma nagy lelkesedéssel fogadta a hírt, hogy végre a kormányzat, a minisztériumunk elismeri azt a gigantikus munkát, erőfeszítést, a sok-sok energiát igénylő pluszterheket, amelyeket az ott dolgozó kollégák magukra vállaltak illetve nap mint nap vállálnak.

Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet. Kinek, mit jelentenek ezek a fogalmak? Mást és mást jelentenek budapesti kerületekben, mást a nagyvárosokban, kistépeléseken és az ún. zsákfalvakban, és mást a versenystátuszban és az apró falvas végeken.

A közoktatási törvény egyértelműen fogalmaz. Hátrányos helyzetű gyermek, tanuló az, akit a családi körülményei, szociális helyzete miatt a jegyző védelembe vett, illetve aki után rendszeres gyermekvédelmi támogatást folyósítanak. A gyermek akkor minősül halmozottan hátrányos helyzetűnek, ha a törvényes felügyeletet ellátó szülője, illetve

szülei legfeljebb az iskola 8. évfolyamát sikeresen befejezték. Ezek alapján egy pedagógus házaspár 3 gyereke soha nem lesz és nem lehet hátrányos helyzetű, és semmilyen támogatásra nem jogosultak.

A hátrányos, a halmozottan hátrányos, az SNI-s gyerekek esetében nagyon sokat számít, hogy milyen létszámú és milyen összetételű osztályokba járnak. Néha a ládában elég egyetlen egy rossz alma.

A törvény szerint az 1. osztály maximált létszáma 25 fő, de erre a fenntartó 20 %-ot rátehet, ez plusz 5 fő, az OKÉV engedélye még plusz 10 %, az 2,5 fő, azaz 32-33 tanulóval még indítható az első osztály. De, könyörgök, milyen összetétellel? Egy-két gondolat, illetve sokat mondó példa.

Nagyon sokan ismerjük a Boldva felső folyásának településeit. Szendrő, Szendrőlád, Szalonna, Szin, Perkupa, Rakaca. Itt a lakosság, illetve a tanulólétszám 70-80-90 százaléka halmozottan hátrányos helyzetű. Van, ahol ez a szám 98 %. Kiragadva egy-két statisztikai adatot.

Kistépelés: 157 általános iskolai tanulóból 142 halmozottan hátrányos helyzetű, azaz 90 százalék.

Kisvárosi általános iskola: 517 tanulóból 382 fő hátrányos helyzetű, 73 %, ebből 218 tanuló halmozottan hátrányos helyzetű, 57 %.

Nagyvárosi általános iskola: első osztálya, 32 tanulóból 22 hátrányos helyzetű, 4 halmozottan hátrányos helyzetű, 5 veszélyeztetett, 1 SNI-s, és ebből 19 fő etnikai.

És a gyermekvédelmi intézményekben, lakóotthonokban dolgozó kollégáinkról, élet- és munkakörülményeiről és az ott élő tanulókról még nem is szóltam.

Tudom, hogy nem most és nem itt van a panaszkodás helye. De el kell mondani, nagy térségekre, településre igaz az az állítás, hogy a tanulók jelentős része nemcsak halmozottan hátrányos helyzetű, hanem nehezen kezelhető, akaratos, ugyanakkor a tanuláshoz akarategyenge, önértékes diák, és olyan is akad, aki nem is hagyja magát képezni, fejleszteni. Sokan csak a jogaikat ismerik, a kötelességeiket nem!

A törvény teljes szigorával kellene lesújtani azokra, akik kezdet emelnek a közfeladatokat ellátó személyekre. A büntethetőség kritériumait is újra kellene gondolni! A szülők többsége nem partner a nevelésben, sőt támadólag lép fel a pedagógussal szemben, ellenséges. A családok nem mutatnak példát. Nehéz ezekkel a tanulókkal elhitetni, megértetni, hogy nem a káromkodó, alkoholizáló, semmittevő viselkedés a követendő.

Mindezek ellenére rengeteg szakmai sikerrel, eredménnyel dicsekedhetünk, de a szocializációs hátrány leküzdése a pedagógusokra sokkal nagyobb munkaterhet ró, és örlődnek az idegek, kopik a türelem. Itt jegyezném meg, hogy tényleg indokolt a tankötelezettséget 18 éves korig fenntartani? Egyszóval örülünk a kezdeményezéseknek, a pótléknak, a lehetőségnek. Örömmel vesszük a vezetői pótlékok rendezését, az új miniszteri kitüntetés lehetőségét, és vissza kellene állítani a korábbi miniszteri dicséret fényét is.

A Pedagógusok Szakszervezete ott volt és ott van a kerekasztalnál, ott voltak az előkészítő munkálatok során, és ott kívánunk lenni a részletek kimunkálásánál is. Ezért felajánljuk miniszter úrnak a segítségünket.

Ezek után a következőket javasoljuk, illetve kérdezzük:

A pénztelenség ellenére több kiscsoportos foglalkoztatási lehetőséget kellene engedélyezni. Az egyéni fejlesztési órák számának radikális növelését kérjük. Fejlesztő pedagógusokra, pszichológusokra, szociálpszichológusokra lenne szükségünk, valamint gyermekvédelmi felelősök státuszának biztosítását javasoljuk.

Vizsgáljuk meg alaposan, hogy kik és milyen felkészültséggel, végzettséggel irányítják egy-egy kistépelésen az oktatás ügyét.

Az intézményi költségvetés térszámait mennyire fedezik a pedagógiai programban megfogalmazottakat?

Sokan azt hiszik, hogy az elmondottak, a számok túlzóak és a kollégák nem használják ki minden pedagógiai lehetőséget. A szkeptikusokat szívesen látjuk, várjuk megyénkben, mutassák meg a gyakorlatban, hogy mit tudnak, de engedjék meg, hogy mi jelöljük ki számukra a gyakorló helyet, és egy-két hét szolgálat után - ha még itt lesznek - beszélgethetünk a Marlov-féle motivációs piramisról, mert szükség van az anyagi motiváltságra is.

Tudjuk, hogy a pénz nem boldogít, de boldogtalan az az ember, akinek nincs pénze.

JELÖLTEK A PSZ VEZETŐ TISZTSÉGEIRE

A Pedagógusok Szakszervezete XVIII. kongresszusa 2008. június 30., július 1. és 2. napján ülésezik Balatonfüreden. Ehhez kapcsolódva teljes körű újraválasztás lesz (volt) minden szinten, a munkahelyi PSZ-tisztségviselőktől az országos vezetőkig. Az ezzel összefüggő választási szabályzatot már közzétettük lapunk 2007. október 8-i számában.

*A kongresszusi jelölőbizottság 2008 januárjában alakult meg és kezdte el tevékenységét. Meghallgatta és értékelte az országos tisztségekre javasolt személyeket. Az értékelés ugyan konfliktust is okozott, mert az egyik jelölt, **Szöllősi István** a PSZ Etikai Bizottságához fordult. Azt kifogásolta, hogy a bizottság pontozással minősítette a jelölteket, ami egyben erősortrendet is ad.*

*Az országos tisztségekre javasolt jelölteket lapunkban természetesen nem ez alapján, hanem névsor szerint mutatjuk be. Az „erősortrendet” majd a kongresszus küldöttei döntenek el szavazataikkal. A jelöléssel kapcsolatban tudni kell azt is, hogy ez a folyamat a kongresszuson fejeződik be, hiszen a PSZ választási szabályzata szerint a jelölőbizottság által javasolt jelöltek mellett „a választók egyszerű szótöbbséggel további személyeket jelölhetnek a tisztségekre”. (VSZ IV/2.) A javasolt jelöltek bemutatása előtt tudni kell azt is, hogy **Árok Antal**, a PSZ jelenlegi elnöke már januárban bejelentette: sem elnöki, sem alelnöki tisztségre nem kívánja jelöltetni magát arra való tekintettel, hogy az idén betölti a 65. életévét és ebben a korban további öt évre felelőtlenség vállalni ilyen tisztséget.*

Elnökjelöltek

GALLÓ ISTVÁNNÉ (sz. Péter Piroksa) 1953-ban született Gödöllőn. Az Esztergomi Tanítóképző Főiskolán szerzett pedagógusdiplomát. Ezt követően bánásmód pszichológia szakon, majd a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen közoktatásvezetői (szakszervezeti vezető) oklevelet szerzett.

Pedagóguspályáját nevelőként kezdte Dányban. 1980-tól a budapesti Erdélyi Utcai Általános Iskolában, 2000-től a Dugonics András Általános Iskola és Gimnáziumban, 2004-től a Práter Utcai Általános Iskolában tanított. 1986–2007 Budapest VIII. kerületi 1-2. osztályos tanítók kerületi szakmai munkaközösség-vezetője.

1972-től szakszervezeti tag. Szakszervezeti tisztségek: 1983–86 intézményi bizalmi; 1986–2000 alapszervezeti titkár. 1990-től 2007-ig a PSZ VIII. kerületi titkára, 1994-től budapesti titkára és az országos vezetőség tagja. A PSZ 2007. szeptember 29-i munkakongresszusa a soron következő tisztújító kongresszusig megbízta az alelnöki teendők ellátásával. A SZEFG budapesti koordináció képviselője 2007-től. A SZEFG IV. kongresszusán (2007. június 8.) a SZEFG alelnökévé választották.

1993-tól Budapesten a 11. sz. választókerület helyi választási bizottságának a tagja, 2002-től 2006-ig a bizottság alelnöke, 2006-tól a bizottság elnöke.

DR. PATAKI MIHÁLY 1943-ban született Pestszentlőrincen. Felsőfokú tanulmányait a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Természettudományi Karán biológia–földrajz szakon végezte. Az egyetem befejezése után, 1968-ban a törökszentmiklósi Bercsényi Miklós Gimnáziumban, majd 1971-től a szolnoki Vásárhelyi Pál Közgazdasági Szakközépiskolában tanított. Ezt követően mint középiskolai felelős az ifjúsági mozgalomban dolgozott oktatási és kulturális területen. 1982-től a Szolnok Városi Tanács művelődési osztályának volt a vezetője. 1988 augusztusától a szolnoki Tiszaparti Gimnázium és Humán Szakközépiskola igazgatója. A PSZ Intézményvezetői Tagozatának elnöke 1993-tól. A Pedagógusok Szakszervezete Elnökségének tagja. Az általa jelenleg vezetett intézmény a felsőfokú oktatási intézményekbe való felvételi eredmények alapján a hivatalos országos rangsorban a vegyes típusú középiskolák között harmadik éve első helyen szerepel. Az iskola gyakorló helye a Debreceni Egyetem, valamint a Testnevelési Egyetem tanár szakos végzős hallgatóinak. A Nemzeti Tankönyvkiadó referenciaiskolája.

DR. PÉCSI ÁGNES 1954-ben született Budapesten. Az ELTE Bölcsészettudományi karán egyiptológia–történelem szakon szerzett diplomát, amelyet később a szegedi József Attila Tudományegyetemen magyar szakkal is kiegészített. Egyetemi doktori fokozatát 1989-ben szintén Szegeden szerezte meg. 1972-től a Külügyminisztériumban dolgozik titkárnőként, majd Egyiptomban a kairói magyar nagykövetség munkatársa. 1982-től a budapesti Lengyel Gyula Kereskedelmi Szakközépiskola tanára.

A Közalkalmazottak Szakszervezetének tagja 1972–82 között. A PSZ tagja 1982-től, 1984-től pedig alapszervezeti titkár. 2007 szeptemberétől a PSZ Budapesti Szakoktatási Bizottságának titkárhelyettese. Iskolájának megmentése érdekében az elmúlt évben több tiltakozó akciót, demonstrációt szervezett.

SZÖLLŐSI ISTVÁNNÉ (sz. Berta Ilona) 1945-ben született Kaposváron. Szülővárosában szerzett pedagógus-oklevelet a Tanítóképző Főiskolán. Somogy megye több településén tanított. 1967-től PSZ-tag, 1981-től szakszervezetünk Kaposvár városi-körzeti titkára, 1989-től

nyugállományba vonulásáig, 1998-ig a PSZ főtítkáráként tevékenykedik. Közben 1994–98 között az MSZP országgyűlési képviselője. Az előző PSZ-kongresszuson, 2003-ban, illetve az előző SZEFG-kongresszuson, 2007-ben elnökjelöltként indult, de nem választották meg.

A rendszerváltás idején kezdeményezője a magyar szakszervezeti mozgalom átalakításának, a Szakszervezetek Együttműködési Fóruma létrehozásának (1990). Az Oktatási Internacionálé létrehozásában (1993) is tevékenyen részt vett. Kezdeményezője és egyik fő szervezője a PSZ tiltakozó tömegmegmozdulásainak (1990, 1993, 1995. évi utcai demonstrációk, 1995. decemberi egynapos pedagógussztrájk). Egyik kezdeményezője a pénzügyi fogyasztóvédelmi ismeretek iskolai oktatásának, a NAT-ban történő szerepeltetésének. Kezdeményezője a pénzintézetek (bankok, biztosítók, pénztárak), a kormány (PM, GKM, PSZÁF), valamint a civil szervezetek részvételével ma is működő Pénzügyi Fogyasztóvédelmi Kerekasztalnak. Jelenleg a Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetsége alelnöke, a Nemzeti Eurokoordinációs Bizottság Fogyasztóvédelmi Albizottsága tagja, a PSZÁF Fogyasztóvédelmi Munkacsoportjának tagja.

Alelnökjelöltek

SZABÓ ZSUZSA 1957-ben született Fehérgyarmaton. A nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskolán tanítói, majd a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem közoktatási vezetői-szakszervezeti vezetői oklevelet szerzett. A marketing helye, szerepe a szakszervezeti munkában címmel készített diplomamunkájával nagy sikert aratott. ECDL-vizsgával rendelkezik. A pedagógiai értékelés szakterületen közoktatási szakértőként is dolgozott. Tagja az Önfelkészítő Iskolák Egyesülete Elnökségének.

1975 óta PSZ-tag. 1985 óta szakszervezeti tisztségviselő. A szolnoki Széchenyi Körúti Általános Iskolában, ahol 1981–2003 között tanított, alapszervezeti titkár. 2003-ban Szolnok megye PSZ-titkárává választották. Ebből eredően tagja az országos vezetőségnek és kongresszusi küldötként is képviseli megyéjét. A PSZ területi vezetőjeként elvégezte a megyei szervezet helyzetfelmérését, ennek mentén szervezte át a működést. Kialakította és eredményesen működteti a PSZ megyei informatikai kapcsolattartási rendszerét, ami lehetővé teszi a naprakész információáramlást. A PSZ megyei szervezetének cserkészőitől üdülőjét eredményesen, jó kihasználtsággal üzemelteti. A PSZ megújulását határozott, konkrét célok mentén, csapatmunkában képzelel el, a folyamatszabályozás előnyeinek kihasználásával.

UDVARDY BÉLA 1949-ben született Szőnyben. A Kaposvári Tanítóképző Főiskolát 1972-ben fejezte be, majd 1978-ban a pécsi Tanítóképző Főiskolán testnevelés szakon szerez diplomát. 2001-ben a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen szerez közoktatási vezetői-szakszervezeti vezetői oklevelet. 1968-tól a csákrberényi, az isztiméri, majd a móri III. számú Általános Iskolában tanított. Ezt követően a móri Perczel Mór Szakközépiskola, majd a Táncsics Mihály Gimnázium testnevelője. 1981–87 között járási sportfelügyelő, majd Mór város Művelődési és Sportosztályának főelőadója. 1987-től napjainkig a móri Petőfi Sándor Általános Iskolában tanít.

A PSZ-nek 1968-tól tagja, 1998-tól a PSZ Fejér megyei Intézőbizottságának tagja, 2003-tól megyei titkár. Eközben ellátja az intézményi és a Mór városi PSZ-titkári feladatokat is. A SZEFG megyei koordinátora, a PSZ regionális elnöke és az országos vezetőség tagja. Ezenkívül a Regionális Fejlesztési és Képzési Tanácsban is dolgozik a SZEFG képviselőjeként.

A PSZ Elnökségébe, Etikai Bizottságába, Országos Számvizsgáló Bizottságába javasoltak listáját lapunk következő számában adjuk közre.

KEDVEZMÉNYES ÜDÜLÉSI LEHETŐSÉGEK PSZ-TAGOKNAK

Balatonboglár

(8630 Balatonboglár, Fiumei u. 16.)

Az üdülő igénybevételének időszaka: június 1. – augusztus 31.

Étkezési lehetőségek: saját szervezésben, teakonyha, hűtő, a közeli étteremben kedvezményes előfizetéssel.

Az igénybevétel költségei: főszezonban PSZ-tagoknak 3 500 Ft/fő/nap + idegenforgalmi adó 300 Ft/fő/nap (csak szállás).

A jelentkezés módja, lehetőségei: 2008. május 15-ig, PSZ Országos Iroda (1068 Budapest, Városligeti fasor 10. T/F: 342-7766, e-mail: psz@pedagogusok.hu) Jelentkezési lap letölthető a www.pedagogusok.hu honlapról. Az igénylés (mely postán, faxon és e-mailen is küldhető) megérkezése után csekket küldünk. A befizetésről szóló csekk megérkezése után küldjük a visszaigazolást az üdülés igénybevételére. Az üdülő elérhetősége: tel.: 06 (85) 351-852; Mányok János üdülővezető: 06 (30) 389-1230.

Az üdülő befogadóképessége, a vendégek elhelyezése: 10 háromágyas, 6 négyágyas szoba. Az üdülő felszereltsége, komfortozata: összkomfortos, valamennyi egységhez önálló fürdőszoba és tv-készülék.

A pihenés, a szabadidő eltöltésének lehetőségei: az üdülő közvetlenül a Balaton partján fekszik, saját strandja van, közel a hajóállomáshoz, a vasútállomáshoz. BB centrum a bor- és pezsgőkedvelők számára.

Balatonföldvár

(HOTEL Familia Kiss, 8630 Balatonföldvár, Báthory u. 40.)

Az üdülő igénybevételének időszaka: egész évben pihenésre és konferenciák rendezésére is alkalmas. Főszezonai turnusok: 2008. június 1. – augusztus 31. Tanácskozássok, konferenciák egész évben szervezhetők.

Étkezési lehetőségek: félpanziós ellátás (svédasztalos reggeli és vacsora)

Az igénybevétel költségei:

a Pedagógusok Szakszervezetének tagjai részére				
	01. 01. – 05. 05.	05. 05. – 05. 19.	06. 23. – 07. 07.	07. 07. – 08. 18.
	05. 19. – 06. 09.	06. 09. – 06. 23.	08. 18. – 09. 01.	12. 20. – 01. 01.
	09. 29. – 12. 20.	09. 01. – 09. 29.		
3 ágyas szoba	2 510 Ft	3 590 Ft	4 220 Ft	4 840 Ft
2 ágyas szoba	2 870 Ft	5 380 Ft	6 280 Ft	7 170 Ft
4 ágyas szoba	2 690 Ft	4 130 Ft	5 110 Ft	6 100 Ft
+ kötelező félpanzió 2000 Ft/fő				
Pótdíj 30%-os kedvezménnyel felnőtteknek is.				

A jelentkezés módja, lehetőségei: 8630 Balatonföldvár, Báthory u. 40. Tel.: 06 (84) 322-322; 06 (30) 936-6600; e-mail: piknik@axelero.hu. PSZ-tagkártya száma szükséges!

Az üdülő befogadóképessége, a vendégek elhelyezése: 2-4 ágyas szobák, összesen 130 férőhely. Az üdülő felszereltsége, komfortozata: háromcsillagos szállodai minőség, valamennyi egységhez fürdőszoba és tv-készülék, lift.

A pihenés, a szabadidő eltöltésének lehetőségei: az üdülőhotel közvetlenül a balatonföldvári Keleti Strand mellett fekszik, közel a Köröshegyi pincékhez, ménestelephez, a szántódi révhez, hajókirándulás Tihanyba.

Csopak

(8229 Csopak, Fürdő u. 27-29. és Hársfa u. 12.)

Az üdülő igénybevételének időszaka: előszezon: június 5-től július 2-ig. Főszezon: július 3-tól augusztus 20-ig. Utószezon: augusztus 21-től szeptember 10-ig.

Étkezési lehetőségek: a strand közelében elfogadható áron étkezési lehetőség.

Az igénybevétel költségei: PSZ-tagoknak elő- és utószezonban 11.500 Ft/fő/hét, főszezonban 15.000 Ft/fő/hét, nyugdíjasoknak (csak elő- és utószezonban) 8.000 Ft/fő/hét. Üdülőhelyi díj: 300 Ft/fő/éjszaka.

Az üdülő befogadóképessége, a vendégek elhelyezése: 2-3-4-5 ágyas szobák.

Az üdülő felszereltsége, komfortozata: minden szobában fürdőszoba, tv.

A pihenés, a szabadidő eltöltésének lehetőségei: strandolás, hajókirándulás, helyi tűrák.

A jelentkezés módja, lehetőségei: a PSZ Győr-Moson-Sopron megyei szervezete, 9022 Győr, Szent István út 49. Tel./fax: 96/320-545; e-mail: szef_gyor@vodafone.hu.

Hévíz

(8380 Hévíz, Jókai u. 12.)

Az üdülő igénybevételének időszaka: minden év március elejétől a következő év január elejéig, főszezonban 1 és 2 hetes, főszezonon kívül nincs turnushoz kötve az igénybevételi lehetőség. Elő- és utószezon: III. 12. – VI. 7; VIII. 27. – XII. 30. Főszezon: VI. 18. – VIII. 26.

Étkezési lehetőségek: önálló vagy előfizetéses lehetőség a hévízi kórház éttermében.

Az igénybevétel költségei: PSZ-tagok és családtagjaik számára elő- és utószezonban: 2 000 Ft/fő/éjszaka; főszezonban: 2 300 Ft/fő/éjszaka. Idegenforgalmi adó: 345 Ft/fő/éjszaka, mely a helyszínen fizetendő. Elő- és utószezonban: 1 700 Ft/fő/éjszaka. Idegenforgalmi adó: 360 Ft/fő/éjszaka, mentes az adó alól: 18 éven aluli gyermek, 70 év feletti beutalt.

A jelentkezés módja, lehetőségei: a PSZ Veszprém megyei szervezete, 8200 Veszprém, Budapest út 8. Tel. és fax: 06/88/327-978, e-mail: pedszakszvp@invitel.hu

Az üdülő befogadóképessége, a vendégek elhelyezése: 6x2 ágyas szoba, 2x2 ágyas szoba, 1x3 ágyas szoba a manzárdban.

Az üdülő felszereltsége, komfortozata: a szobákban hideg-melegvízes mosdók vannak, fürdőszobák és WC-k szintenként (2-2) a folyosókról nyílnak, edényekkel felszerelt konyha, mikrohullámú sütők, hűtőszekrények, a társalgóban televíziók állnak a beutaltak rendelkezésére.

A pihenés, a szabadidő eltöltésének lehetőségei: a hévízi gyógyfürdő szolgáltatásainak igénybevétele, kirándulás Egregybe, a hangulatos vendégfogadókkkal tarkított szőlőhegyre, Keszthelyre és környékére.

Bükkszék

(3335 Bükkszék, Vörösmarty u. 12.)

Az üdülő igénybevételének időszaka: egész évben.

Étkezési lehetőségek: saját szervezésben, a közeli étteremben kedvezményes előfizetéssel, saját döntés szerint.

Az igénybevétel költségei: elő- és utószezonban 2 000 Ft/fő/nap; főszezonban PSZ-tagoknak 2 500 Ft/fő/nap + idegenforgalmi adó 200 Ft/fő/nap (csak szállás).

A jelentkezés módja, lehetőségei: 2008. május 15-ig, PSZ Országos Iroda (1068 Budapest, Városligeti fasor 10. T/F: 342-7766, e-mail: psz@pedagogusok.hu)

Az üdülő befogadóképessége, a vendégek elhelyezése: 5 négy fős apartman.

Az üdülő felszereltsége, komfortozata: önálló, jól felszerelt 4 fős apartmanok, fürdőszoba és tv-készülék.

A pihenés, a szabadidő eltöltésének lehetőségei: közeli gyógyfürdő, turisztikai lehetőségek.

Balatonalmádi

(Viktória Üdülő Egyesület, 8220 Balatonalmádi, Mikszáth K. u. 12.)

Az üdülő igénybevételének időszaka: előszezon: májustól június 27-ig, főszezon: június 25-től augusztus 26-ig, utószezon: szeptember 30-ig; heti váltás, 6 éjszaka, szerdától keddig, elő- és utószezonban kívánság szerint.

Étkezési lehetőségek: számtalan vendéglátóegység, köztük több olcsó (pl. önkiszolgáló gyorsétterem is).

Az igénybevétel költségei: PSZ-tagoknak 2 100 Ft/fő/éjszaka + heti 3 100 Ft egyesületi hozzájárulás. Idegenforgalmi adó: 300 Ft/fő/éjszaka.

A jelentkezés módja, lehetőségei: 9021 Győr, Szt. István u. 5. Tel.: 06/96/419-322; 06/70/375-6305; e-mail: viktoriadulo@t-online.hu. Az üdülő befogadóképessége, a vendégek elhelyezése: 9 szoba, 1 apartman, össz férőhely: max: 45 fő.

Az üdülő felszereltsége, komfortozata: 7 szoba külön fürdőszobával rendelkezik, 2 szobának 1 közös fürdője van, asztaliteniszre van lehetőség.

A pihenés, a szabadidő eltöltésének lehetőségei: fizetős nagy strand, a város gazdag nyári programmal rendelkezik, sportolási lehetőség a környéken: uszoda, teniszpályák, bőséges kirándulási lehetőség a környéken.

A jelentkezés módja, lehetőségei: a PSZ Győr-Moson-Sopron megyei szervezete, 9022 Győr, Szent István út 49. Tel./fax: 96/320-545; e-mail: szef_gyor@vodafone.hu.

Szarvas (5540 Szarvas, Erzsébetliget)

Az üdülő igénybevételének időszaka: május 15-től szept 30-ig; főszezon: június 30-tól augusztus 24-ig.

Étkezési lehetőségek: önellátással, közös konyha és szabadtéri főzési lehetőséggel.

Az igénybevétel költségei: 6 éjszakára 43 200 Ft/4 fő; 1 napra felnőtteknek 2 640 Ft/fő; gyermekeknek 1 800 Ft/fő; sátor, lakókocsi: 1 560 Ft/fő/éjszaka. Idegenforgalmi adó: 300 Ft/fő/nap.

A jelentkezés módja, lehetőségei: Dankó Ervin üdülővezetőnél. T.: 66/312-480 (üdülő); 30/302-1608.

Az üdülő befogadóképessége, a vendégek elhelyezése: 13 négyzetméteres, komfortos faház, kempingezési lehetőség hozott sátorban.

A pihenés, a szabadidő eltöltésének lehetőségei: A Holt-Körös partján elhelyezkedő faházaz üdülőtelep kellemes lehetőséget biztosít a fürdőzésre, csónakázásra, horgászatra. A Szarvasi Arborétum megtekintése.

Szelidi-tó (Szelidi-tó, XI. utca 5-6.)

Az üdülő igénybevételének időszaka: előszezonz: június 2-től 15-ig. Főszezon: június 16-tól augusztus 31-ig.

Étkezési lehetőségek: önellátással, ebéd a helyszínen megrendelhető.

Az igénybevétel költségei: előszezonzban 2 ágyas szobában 15 000 Ft/fő/hét, 4 ágyas szobában 20 000 Ft/fő/hét. Főszezonzban 2 ágyas szobában 20 000 Ft/fő/hét, 4 ágyas szobában 25 000 Ft/fő/hét. Idegenforgalmi adó: 300 Ft/fő/nap.

A jelentkezés módja, lehetőségei: előzetes egyeztetés után Kósa Mihálynál a 06/20/340-3707-es telefonszámon.

Az üdülő befogadóképessége, a vendégek elhelyezése: 6 négyágyas szoba.

Az üdülő felszereltsége, komfortfokozata: teljesen felszerelt konyha, a főzési lehetőség biztosítva van.

Vakáció – Neckermann-szenzáció

Tisztelt Pedagógusok! Élmény, nyaralás, pihenés, szórakozás és SZENZÁCIÓS ÁRAK, ez a NECKERMANN BÖRZE. Új kiadványunk küldetése, hogy a világ bármely pontján és a már Magyarországon is 15 éve elismert minőséget, biztonságot és garanciát minden magyar háztartás számára elérhetővé tegyük BÖRZE-árainkkal! A NECKERMANN BÖRZE alkalmazkodik az utazók szokásaihoz, kíváncsiakhoz, így minden igényt kielégítő kínálata az önellátós apartmanoktól a négycsillagos szállodákig terjed. A feszített hétköznapi napoktól való elszakadás maximális tervezhetőségét tartottuk szem előtt ártábláink összeállításakor.

Nálunk minden hét új szezon, új kihívás, hogy szabadságának időpontjához alkalmazkodjunk, és azonnali lehetőségeket kínáljunk.

Kezében a döntés: **HA JÓ AZ ÁR, RAGADJA MEG, DÖNTSÖN GYORSAN, UTAZZON TAKARÉKOSAN!** Kellemes üdülést kíván Önnek: a Neckermann-csapat.

KEDVEZMÉNYES GYEREKÁRAK 33 900,- Ft-tól.

HETENTE AKÁR 38 AJÁNLAT OLCSÓBBAN, MINT 69 900 Ft.

ELŐFOGLALÁSI KEDVEZMÉNYEK, AKÁR 14 800 Ft/fő/hét.

INGYENES ÉJSZAKÁK 46 SZÁLLÁSHELYEN, PL.: 14=10.

BÖRZE NAPTÁR - HETI TIPPEK

Katalógusunk pénztárcakímélő voltát kívánjuk megerősíteni és a nyaralás kiválasztásánál döntését megkönnyíteni az alábbi táblázattal,

amelyben az üdülési hetek katalógusunkban célonként szereplő legjobb árait gyűjtöttük össze!

- ◆ 26. hét 06. 27. RHODOSZ, HOTEL SOPHIA 68 900,- Ft/fő/hét ártól,
- ◆ 27. hét 07. 03. MALLORCA, HOTEL ARCADIA 69 900,- Ft/fő/hét ártól,
- ◆ 28. hét 07. 11. ZAKYNTOS, STUDIOS CELIA 62 900,- Ft/fő/hét ártól,
- ◆ 29. hét 07. 19. KORFU, STUDIOS NIKI 74 400,- Ft/fő/hét ártól,
- ◆ 30. hét 07. 21. KOS, HOTEL IMPERIAL 75 900,- Ft/fő/hét ártól,
- ◆ 31. hét 08. 03. RHODOSZ, GOLDEN DAYS STUDIOS 78 100,- Ft/fő/hét ártól,
- ◆ 32. hét 08. 10. KRÉTA, APP: CASTELI 65 900,- Ft/fő/hét ártól,
- ◆ 33. hét 08. 17. BULGÁRIA, HOTEL TINTJAVA 77 900,- Ft/fő/hét ártól,
- ◆ 34. hét 08. 21. MALLORCA, HOTEL ARCADIA 78 900,- Ft/fő/hét ártól.

A fenti árak csak a megjelölt szállást, alapellátással, a repülőjegy árát és a transzfereket tartalmazzák. Nem tartalmazzák a repülőtéri illeték és a biztosítások díját! További részletes információk a katalógus célterületekre és szálláshelyekre vonatkozó oldalain találhatók meg.

www.neckermannborze.hu

Tel.: 06-40-200-776

A munkavállalók személyes adatainak védelme a magyar munkajogban

Arany Tóth Mariann könyve a személyes adatok védelmének aktuális kérdéseivel foglalkozik. A mű célja részletesen bemutatni az adatvédelem szerepét a munkajogban. A szerző a személyes adatok védelmének legfontosabb területeit elemzi átfogóan, B/5 formában, 368 oldal terjedelemben.

Az adatkezelés jogszerűsége képezi a vizsgálódás tárgyát a munkaerő-felvételi eljárásban, a munkajogviszonyban és a munkajogviszony megszüntetésekor, valamint azt követően. A személyes adatok kezelésének elméleti alapjai és gyakorlati problémáira derül fény az alábbi témakörökben: az adatvédelem és személyiségvédelem; az információs önrendelkezéshez való jog értelmezése a munkajogban; a jogszerű adatkezelés feltételei; adatfelvétel a munkaerő-felvételi eljárásban; a jelentkező különleges adatai felvételének gyakorlati problémái, úgymint a faji eredetre, a nemzeti és etnikai hovatartozásra, a vallásos vagy más világnézeti meggyőződésre, a politikai véleményre, az érdekképviseleti szervezeti tagságra, a büntetett előéletre, az egészségi állapotra, a pszichikai alkalmasságra, a fogyatékosagra, a terhességre, a HIV-fertőzésre és AIDS-megbetegedésre, az alkoholbetegségre, a kábítószer-függőségre, valamint a szexuális életre vonatkozó adatok, továbbá a genetikai adatok felvétele; a jelentkező adatkezeléssel összefüggő jogai; jogkövetkezmények jogellenes adatfelvétel esetén, a munkavállaló személyiségi jogainak védelme a munkajogviszonyban és adatvédelem.

A könyv ára: 3 400 Ft. Megvásárolható rendelés útján az aranytm@freemail.hu e-mail címen vagy telefonon: 06/30/352-0752, illetve levélben: Arany Tóth Mariann, 6725 Szeged, Hattyas sor 24/b címen.

A zalaegerszegi Nyugdíjas Szabadegyetemről

Hetedik éve szervezzük Zalaegerszegen a Nyugdíjas Szabadegyetemet. Célunk lehetőséget biztosítani az itt lakó mintegy 12 000 nyugdíjas részére, hogy szűkebb pátriájukat jobban megismerjék és halljanak a város, a megye nevezetes helyeit, intézményeit bemutató előadásokat az itt élő kutatók, tudósok, intézményvezetők, szakértők szájából, legyen képük arról, hogy az ország nyugati felében lévő, viszonylag elmaradott, aprófalvas megye milyen értékeket is hordoz magában.

A hét eddig lebonyolított kurzus – mintegy 45 előadás – felölelte a művészet, a tudomány helyi lehetőségeit, és bemutatta a helyi tudósok, szakemberek, irányítók felkészültségét.

A szabadegyetemek mindig a késő őszi, téli és kora tavaszi időszakban zajlanak, amikor a nyugdíjasok már vagy még nem tudnak kerteszkedni, kis birtokukra kijárni, így igazából jobban ráérnek a tudásigényüket kielégíteni. Ezért rendezzük a hat előadást októbertől márciusig, mindig a hónap közepén, hétfői napokon délután 4 órakor, amikor a résztvevők kb. egyórás előadást hallanak, majd a végén félórás lehetőség nyílik a témával kapcsolatos kérdésekre és a válaszokra.

Mivel a zalaegerszegi Nyugdíjas Pedagógus Egyesület tagjai 38-40 évi munkájuk alatt hozzászóltak a szeptemberi tanévkezdéshez és a júniusi záráshoz, ehhez igazodva, őszi-tavaszi rendszerben szervezzük az előadásokat.

A kurzusok a város minden nyugdíjasának szólnak, létszámunk 80–120 fő között mozog, témánként változóan.

Dr. Orosz Zoltán, a NYPE elnöke

Befürödtünk Harkányban az üdülési csekkkel

A Pedagógusok Lapja 2008/2. számában cikket közöltünk az *üdülési csekk* felhasználásának feltételeiről, lehetőségeiről és az elfogadóhelyekről.

Megírtuk, hogy a Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány – mint a kedvezményes üdülési csekk kibocsátója és forgalmazója – 2007-ben mintegy 30 milliárd forint értékben, 1,7 millió személy pihenéséhez, üdüléséhez, kapcsolódásához járult hozzá. Az alapítvány tájékoztatást idézve „ma már az üdülési csekk testesíti meg azt a munkáltatói gondoskodást, amely korábban a működő vállalati üdülők, kulturházak, sportlétesítmények, egészségügyi intézmények révén valósult meg”.

Arról is hírt adtunk, hogy az idén immár 27 féle szolgáltatásért, csaknem 8 000 bel-földi szolgáltatónál lehet e csekkel fizetni. Szintén az üdülési alapítvány szerint „a gazdálkodó szervezetek a velük szemben egyre erőteljesebben megfogalmazódó *társadalmi felelősségvállalás* iránti elvárásnak úgy tudnak a leghatékonyabban eleget tenni, ha dolgozóik életminőségének javításához a készpénzben történő kifizetés helyett” ezt az eszközt, ezt a megoldási formát választják.

Azóta az alapítvány újabb sajtóközleményt juttatott el (2008. április 9-én) szerkesztőségünkhöz. Ebben arról számolnak be, hogy megnövekedett az igény a kedvezményes üdülési csekk iránt, és azóta az elfogadóhelyek száma is tovább gyarapodott:

„Egyre nagyobb népszerűségnek örvend a munkavállalók és családtagjaik körében a kedvezményes üdülési csekk.

2008. első negyedévében már több mint 500 ezer munkavállaló élt azzal a lehetőséggel, hogy munkáltatója által – a minimálbér mértékéig adó- és járulékmentesen – biztosított természetbeni juttatásként a kedvezményes üdülési csekket választotta. A gazdálkodók által vásárolt kedvezményes üdülési csekk értéke 2008. első negyedévében 9,3 milliárd Ft volt.

Az elmúlt év azonos időszakához képest ez a létszám tekintetében 100%-os, a forgalom tekintetében 70%-os növekedést jelent, hiszen 2007. I. negyedévében 250 ezer fő részére vásároltak 5,4 milliárd Ft értékben kedvezményes üdülési csekket.

A belföldi turisztikai szolgáltatások bevételeinek növekedéséhez továbbra is jelentős mértékben járul hozzá az üdülési csekk. 2007. I. negyedévében 3,8 milliárd Ft, míg 2008-ban 4,2 milliárd forint pluszbevételt jelentett a kedvezményes üdülési csekk elfogadása az elfogadóhelyek körének.

Ma már több mint 8 500 elfogadóhely, 27 típusú szolgáltatást biztosít az üdülési csekkel fizető vendégek számára.

A forgalom öröndetes növekedése közvetlenül hozzájárul mind több honfitársunk

életminőségének javulásához, és közvetve megteremti annak forrását is, hogy a hátrányos helyzetben élő személyek részesülhessenek támogatott üdülésben, pihenésben, kapcsolódásban.”

Időközben sikerült immár tapasztalatokat is szereznünk arról, hogy eme dicséretes elvek és nemes szándékok miképp valósulnak meg a gyakorlatban. Mivel a közelmúltban két hetet töltöttem Harkányban, szerettem volna a gyógyfürdőben beváltani a Pedagógusok Szakszervezete Országos Irodájától kapott üdülés csekket. A bejáraton ugyanis ott virított a vitorlás-úszós, narancssárga matrica, rajta fehér betűkkel: „Üdülési Csekk ELFOGADÓHELY”. (Helyes magyarsággal: üdülési csekket elfogadó hely, vagy: üdüléscsekk-elfogadóhely!) De bár csupán a felirattal akadt volna gondom...

Történt pedig, hogy ketten, 8 500 illetve 6 800 Ft, azaz összesen 15 300 Ft értékben kívántuk igénybe venni a fürdő szolgáltatásait (belépő + masszázs). Ám amikor fizetni akartam egy 10 000 Ft-os és egy 5 000 Ft-os üdülési csekkel, valamint 300 Ft készpénzzel, kiderült, hogy csak a magam számláját, egész pontosan – mivel a csekk értékéből az elfogadóhelyek nem adhatnak vissza – annak is csupán egy részét egyenlíthettem ki a csekkel, a partnerét nem! Pedig a csekkfüzetben világosan, egyértelműen le van írva: „Az Üdülési Csekk más nevére történő átírására nincs mód. *A csekk tulajdonosa azonban kifizetheti a társaságában lévő személyek számláját is.*” (Praktikus kérdések az Üdülési Csekk felhasználásával kapcsolatban)

Érdekes módon szintén Harkányban, szintén a Kossuth Lajos utcában, igaz, a túloldalon, az *Attila Vendéglőben* két héten át jóízűen és háborítatlanul ebédelhettünk-vacsorázhattunk (= én + „a társaságomban lévő személyek”): minden nap *elfogadták a csekket az egész számla rendezésére*, és egyszer se mondták, hogy kizárólag az általam fogyasztott szeszammas csirkemellért fizethetek vele...

A fürdőben viszont arról tájékoztattak, hogy egyáltalán nem mindegy: ki a partner és milyen minőségben vendégeskedik itt. Egy esküvő barátnő ellen természetesen nincs kifogásuk, a tb-beutalóval érkező édesanyám ellen viszont van. Jóllehet a fürdő egyik szórólapja szerint: „*A Harkányi Gyógy- és Strandfürdő a család fürdőhelye!*” A Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány honlapján is egyebek közt ez áll:

„Az üdülési csekk névre szóló fizetőeszköz, de *a csekken megnevezett személy a vele együtt utazó társai költségeit is fizetheti.* Az üdülési csekk más személyre át nem ruházható, készpénzre nem váltható. (...)

Az üdülési csekkek felhasználására az üdülési csekken feltüntetett érvényességi időn belül van lehetőség, (...) A lejárt üdülési csekk fizetőeszközként nem fogadható el, cseréjére vagy a névérték pénzben történő megtérítésére nincs lehetőség.”

Sem a már idézett csekkfüzetben, sem itt, a honlapon *nincs a partnerre vonatkozóan semmiféle megszorítás, semmiféle korlátozás, semmiféle kivétel.* Mégis: a fürdő szerint a távolról jött kedvesért fizethetek csekkel, a kedves mamáért (a legközelebbi hozzátartozóért!) viszont nem. *Súlyos diszkrimináció!* Ha pedig a tb-beutaló okozná a gondot, végképp nem értem, hiszen én is azzal érkeztem – nekem bezzeg elfogadták! (Hogy miképp számolják el mindezt az Országos Egészségbiztosítási Pénztárral és a Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvánnyal, ugyanúgy nem tartozik rám, mint ahogy ahhoz sincs semmi közöm, hogy mennyi a fürdő villanyszámlája, vagy hogy éppen hány dolgozójuk van betegágyban.)

Hiába volt tehát egy nevemre szóló, 7002142740003 azonosítószámú, 2009. 01. 14-ig érvényes üdülési csekkfüzetem, amelyet nem akartam se átruházni, se átváltani, se meghosszabbítani, se cserélni. Hiába vettem igénybe az üdülési csekk egyik hivatalos elfogadóhelyének a szolgáltatásait. Hiába jártam el mindenben a szabályok, előírások szerint („Az Üdülési Csekket az elfogadóhelyek névértéken, azaz a csekken feltüntetett értéken fogadják el úgy, *mintha készpénzzel történne a fizetés.*”), a 15 300 Ft-os számlából a 15 000 helyett csak 5 000 Ft-ot fizethettem csekkel.

Miután a pénztáros kisasszonyt nem sikerült meggyőzőm (ő a vezetőség utasítását köteles teljesíteni), *Csöme Lászlónéval*, a Harkányi Gyógyfürdő Zrt. főkönyvelőjével beszéltem – eredménytelenül. Aztán felkerestem *Urbán József* műszaki igazgatót és *Szonntag József* gazdasági igazgatót, de ők sem fogadták el érvelésemet.

Horváth Sándor vezérigazgatóhoz már nem mentem el. Elvégre nem bosszankodni, nem mérgeledni jöttem Harkányba, hanem üdülni, pihenni, gyógyulni, erőt gyűjteni, kapcsolódni, szórakozni. Erre bátorít az idézet is a fürdő egyik prospektusának címl oldalán, *Márai Sándor* Füveskönyvéből:

„...A gyógyvizek átjárják tested és lelked, *megnyugtatják* munkától és világtól elkínzott *idegeid.*

A gyógyfürdők afféle nedves kolostorok, ahol *zavartalanul* (a kiemelések tőlem! – D. G.) átadhatod tested és lelked a józan és méltányos pihenésnek...”

Átadtam.

Dalos Gábor

Eötvös József-emlékérem kitüntetést kaptak

Eger körzet...

ARANY FOKOZAT: **Alagyi Jánosné** (Eger), nyugdíjas tagozatvezető; **Szabó Péter** (Eger), középisk. igazgató. EZÜST FOKOZAT: **Kívés Péterné** (Parád), óvónő, alapszerv. titkár. BRONZ FOKOZAT: **Rátkai Sándorné** (Maklár), nyugdíjas alapszerv. titkár; **Sasné Berecz Erika** (Bélapátfalva), óvónő, alapszerv. titkár, **Somogyi Józsefné** (Egertakta), tanár, alapszerv. titkár; **Stréterdné Toldi Mariann** (Szilvásvárad), óvónő, alapszerv. titkár.

Együttműködik a Magyar Állami Operaház és a Hagyományok Háza

A zenepedagógusként is világhírű **Kodály Zoltán** 125. születésnapja alkalmából a **Pedagógusok Lapja** 2007/12. számában elemeztük a **Magyar Állami Operaház** műsorpolitikáját, és megállapítottuk, hogy a dalszínház – nevéhez méltatlanul – mostohán bánik a magyar operával, a hazai kulturális kincsekkel: a 2009-ben 125. születésnapját ünneplő intézmény repertoárján jelenleg mindössze 2 (azaz kettő) magyar opera szerepel. Talán bírálóinknak is köszönhető, hogy a közelmúltban szakmai együttműködésről állapodott meg a kulturális élet két, mindeddig külön utakat járó szereplője, a Magyar Állami Operaház és a Kárpát-medencei néphagyományokat gondozó, a Magyar Állami Népi Együttesnek is otthont adó **Hagyományok Háza**. A késő tavaszi, kora nyári időszakra olyan előadás-csomagot állítottak össze, amelyek egy táncelőadásból és egy balett- vagy operaelőadásból állnak. Az előadás-csomagokkal a két helyszín négy hétvégre várja az érdeklődőket igen kedvezményes, 10 000 Ft-os (tehát nem egészen 40 eurós) áron. A két vezető kulturális intézmény üzleti érdekeken kívül eső valódi célja, hogy **a hazánkat felfedező figyelmét együtt fordítsák nemzeti értékeink felé**.

A két állami intézmény – történelmükben először – összefogott annak érdekében, hogy a hazai kulturális élet két egészen különböző, de a külföldiek és a hazai közönség számára is vonzó szegmensét összekapcsolja, együtt kínálja. Összeadva tudásuk legjavát, olyan közös előadás-csomagot hoztak létre, amely *a bel- és külföldi színházba járó igényes közönségnek a két intézményben zajló értékmegőrző munka keresztmetszetét nyújtja*. Céljuk, hogy a Magyar Nemzeti Balett repertoárján megjelenő, magas színvonalú *Seregi László*-koreográfiák és a magyar nyelvterület népművészetét és néptáncait feldolgozó előadások a közönség mind szélesebb rétegeihez jussanak el.

A célközönség elsősorban a hazánkba látogató, a tánc iránt érdeklődő külföldi turisták köre – ezért kerültek pénteki és szombati előadások a csomagokba, amelyeket külön ajánlatként kapnak meg az utazási irodák és a szállodák.

A most induló együttműködés nagyon sok további lehetőséget rejt magában, különösen szakmai területen, hiszen a XX. századi magyar zeneszerzők (pl. *Bartók Béla*, *Kodály Zoltán*, *Lajtha László*, vagy a fiatalabbak közül *Vajda János*) előszeretettel használták fel a hagyományos folklór-kincset színpadra készült műveikben. *Lajtha* hagyatéka ráadásul a **Hagyományok Házába**

került, és *Kék kalap* című operáját mind a mai napig nem mutatták be az Operaház színpadán, a nagy XX. századi triász színpadi művei közül egyedülként.

Vass Lajos, a Magyar Állami Operaház főigazgatója: „Érdekes kettősséget hordoz ez az együttműködés, hiszen a globális operakultúrát és a nemzeti hagyományokat őrző népi kultúrát kötjük össze. A két különböző, ám az évszázadok során stabil értékeket ápoló kultúra összekapcsolásával azonban nemcsak hagyományokat őrzünk, hanem kétséget kizáróan közös célért dolgozunk. Új és különleges lehetőséggel bővítjük a hazai kulturális kínálatot.”

Kelemen László, a Hagyományok Háza főigazgatója: „A hazai kulturális piacon mindinkább teret nyer a bővli, a szórakoztatásnak az a formája, mely már nem a művészi értéket tartja szem előtt. Erre kínálunk közös értékelmútató alternatívát.”

Keveházi Gábor, a Magyar Nemzeti Balett igazgatója: „A táncművészetben számos olyan koreográfus alkotott maradandót, aki a népi hagyományokból merített: *Harangozó Gyula*, *Seregi László*, *Juronics Tamás* és *Román Sándor* a népi tánc-kultúra értékeit ágyazták a klasszikus balett-kultúrába. A kezdeményezés fontos lépésnek tartom, amely által megmutathatjuk: az érték független a műfajtól.” *(D. G.)*

A közös csomag időpontjai:

Április 25.: Mendelssohn-Bartoldy: Szentivánéji álom (balett)

Koreográfus: Seregi László

Április 26.: Sebő Ferenc: Pannon freskó (Rendező-koreográfus: Mihály Gábor)

Május 9.: Prokofjev: Rómeó és Júlia (balett)

Rendező: Seregi László

Május 10.: Kelemen László: Az örök Kalotaszeg

Koreográfus: Farkas Zoltán „Batyu”

Május 30.: Puccini: Tosca

Rendező: Nagy Viktor

Május 31.: Sebő Ferenc: Pannon freskó

Rendező-koreográfus: Mihály Gábor

Június 13.: Goldmark-Hidas: Makrancos Kata (balett)

Koreográfus: Seregi László

Június 14.: Kelemen László: Az örök Kalotaszeg

Koreográfus: Farkas Zoltán „Batyu”

A csomagok ára: 10 000 Ft

Harangozó Gyulára emlékezik a dalszínház

A 100 éve született *Harangozó Gyula* koreográfusként is, előadóművészként is több évtizeden át volt a budapesti Operaház balettegyüttesének meghatározó személyisége, akit nemzetközi mércével mérhetett a szakma és a közönség.

Táncosként minden szerepében páratlan művészegyeniségként lépett a színpadra. Soha senki nem tudta olyan átéléssel és színészi játékkal alakítani *Coppéliust* a *Coppéliában* vagy az *öreg gavallért* a *Csodálatos mandarinban*, mint ahogy ő tette.

Nevéhez az Operaház balettegyüttesének egy egész korszaka fűződik. Olyan nagy sikerű darabokat vitt színpadra, mint például *A csodálatos mandarin*, *A fából faragott királyfi*, a *Keszkenő*, a *Térzene*, a *Furfangos diákok* vagy a *Lúdas Matyi*. Ezek a művek nemcsak meghatározták, de európai színvonalúra is fejlesztették a magyar balettművészetet. *Coppélia* című balettje - amelyet nála

szellemesebben soha senki nem koreografált meg a világon - már számos európai színház műsorán szerepelt.

Kálmán Tamás, a dalszínház balett-sajtóreferense arról tájékoztatta szerkesztőségünket, hogy a centenárium jegyében a Magyar Állami Operaház kétrészes emlékműsort rendez **2008. április 19-én és 20-án**, amelyen **A csodálatos mandarin** és a **Térzene** című Harangozó-műveket láthatja a közönség.

Az évfordulóra és a Magyar Nemzeti Balett jelentőségére való tekintettel az Oktatási és Kulturális Minisztérium felajánlotta, hogy a Magyar Nemzeti Balett társulata **Harangozó-emlékgyűrűt** ítéljen oda és adjon át április 19-én egy arra érdemes, kiemelkedő táncművésznek. A gyűrű és a pénzjutalom költségeit a tárca állja.

A Magyar Nemzeti Balett Művészeti Tanácsa úgy döntött, hogy erre a kitüntetésre **Balogh Béla** címzetes

magántáncos a legméltóbb, aki elsősorban Harangozó Gyula szerepeiben – például Coppéliusként - nyújtott kimagasló művészeti teljesítményt. Az április 19-i előadáson is Harangozó Gyula korábbi szerepében lép majd a közönség elé, a *Mecénást* alakítja a *Térzene* című darabban.

Balogh Béla 24 éve tagja az együttesnek. Operaházi munkáján kívül osztályvezető tanárként a Magyar Táncművészeti Főiskolán is tanít, növendékei pedig már szólistaként vesznek részt a Magyar Nemzeti Balett munkájában.

A csodálatos mandarin szereplői: *Bacsai Ildikó*, *Merlo P. Andrea*, *Kerényi Miklós Dávid*, *Bajári Levente*, *Komarov Alekszandr*, *Nagyszentpéteri Miklós*, *Hommer Csaba*.

A Térzene táncosai: *Kun Attila*, *Boros Ildikó*, *Liebach Roland*, *Popova Aleszja*, *Balogh Béla*, *Nagyszentpéteri Miklós*, *Sárközi Gyula*.

IX. ORSZÁGOS PEDAGÓGUS TENISZVERSENY

A Balatonalmádi Tenisz Klub 1925 KE és a Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) immár kilencedszer rendezi meg az Országos Pedagógus Teniszbajnokságot.

Időpont: 2008. július 4-6. (péntek-szombat-vasárnap). Mérkőzések: pénteken 13 órától, döntők: vasárnap kora délután.

Helyszín: Balatonalmádi, az Öregparkban lévő 6 db salakos teniszpálya.

Versenyszámok: férfi egyéni 40 éves korig, 40-55 éves kor között, 55 éves kor fölött; férfi nyílt páros; női egyéni 40 éves korig, 40 éves kor fölött, női nyílt páros.

A részvétel feltétele: pedagógus-oklevél, oktató-nevelő munkában való részvétel. (Az oklevél vagy hiteles másolatának bemutatása a versenyre való jelentkezéskor kötelező.) Nevezési díj személyenként 4.000 Ft (párosoknál +500 Ft/fő), amelyet a helyszínen, a regisztráláskor kell fizetni.

Szállás, ellátás, utazás: A Pedagógusok Szakszervezete július 4-én és 5-én minden PSZ-tag résztvevő számára ingyenes szállást biztosít a *PSZ Győr városi-körzeti szervezetének üdülőjében* (Balatonalmádi, Mikszáth K. út 12. Információ: *Torma Tiborné*, tel.: 70/375-6305) A szakszervezeten kívüliek a szállást önköltséges áron vehetik igénybe. A Balatonalmádi Tenisz Klub 1925 KE gondoskodik a megfelelő versenyfeltételekről továbbá ingyenes strandbelépőt ad a résztvevőknek, és gulyáspartit szervez szombaton estére.

A szállás költsége: 2 100 Ft/fő/éjszaka (+350 Ft/fő/nap idegenforgalmi adó). (Ezt a PSZ-tagoknak ingyenesen biztosítjuk.)

A szállással együtt reggelit is adunk, amelynek költsége 450 Ft/fő (a PSZ-tagok számára ez is ingyenes). A szakszervezeti tagság igazolásához PSZ-tagkártya bemutatása szükséges!

Utazás egyénileg.

További információt a verseny főszervezőjétől, *Dudás Zsolt*tól, a klub elnökétől (a 06/20/48-38-780-as telefonszámon, e-mail: btc@invitel.hu Honlap: www.almaditenisz.hu), és a PSZ Országos Irodájától (06/1/322-8464; www.pedagogusok.hu) kaphatnak az érdeklődők.

Előzetes jelentkezés: 2008. június 15-ig a PSZ Országos Irodájánál (1068 Budapest, Városligeti fasor 10., telefon és fax: 06/1/322-8464, e-mail: psz@enternet.hu). A jelentkezők írják meg levelezési címüket, munkahelyük címét, szakszervezeti tagságukat. Jelöljék meg, hogy milyen versenyszámban indulnak, és hogy szállásra, illetve étkezésre tartanak-e igényt.

VIII. ORSZÁGOS PEDAGÓGUS SPORTNAPOK

A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) kispályás labdarúgás (férfi), kosárlabda (női), asztalitenisz (vegyes csapatok) és úszás sportágakban országos pedagógus bajnokságot szervez a tanév végén a Tolna megyei

SIMONTORNYÁN.

Időpont: 2008. június 21-22-én (szombat-vasárnap). *Megnyitó: szombaton 10.30 órakor. Eredményhirdetés: vasárnap 14.00 órakor, illetve a döntőket követően.*

Helyszín: Városi Sportcentrum, Vak Bottyán Általános és Szakképző Iskola, Gimnázium, 7081 **Simontornya**, Hunyadi u. 15.

Versenyszámok, csapatlétszámok: női kosárlabda [10 (5+5) fős csapat], kispályás labdarúgás [10 (5+1+4) fős férficsapat], asztalitenisz (2 fős csapatok), sakk (egyéni), darts (egyéni), keresztrejtvény (3 fős csapatok).

Jelentkezések: A nevezésekhez szükséges nyomtatványokat a PSZ megyei, fővárosi, megyeszékhelyi és országos irodájától lehet igényelni. A **2008. május 31-ig az országos irodához beérkezett nevezéseket fogadjuk el.** (PSZ Országos Iroda, 1068 Bp., Városligeti fasor 10. Tel./fax: 322-2249, e-mail: psz@enternet.hu.) A beérkezett nevezések számától függ a lebonyolítás módja, melyről levélben tájékoztatjuk a résztvevőket.

A sportnapok helyi főszervezője *Széplaki Zoltán* (tel.: 06/70/414-0416; e-mail: szeplakizoli@freemail.hu).

Nevezési feltételek: Oktató-nevelő munkában való részvétel. Megyéenként, illetve a fővárosból 1-1 csapat nevezhet. Amennyiben egy térségből (megye, megyeszékhely) több csapat jelentkezik, megyei selejtezőn kell eldönteni az országos bajnokságban való részvétel jogát. Nevezni csak érvényes pedagógusigazolvánnyal vagy PSZ-tagkártyával lehet, amelyeket regisztrációkor ellenőrizzük. Egy-egy versenyző több sportágban is indulhat. A versenyzők helyszíni regisztrációjára 2008. június 21-én (szombaton) 9.30 órától kerül sor.

A sportnapok szervezését, a rendezésének feltételeit a PSZ Országos Irodája, valamint Tolna megyei és Simontornya városi szervezete, illetve Simontornya Város Önkormányzata, Pedagógus Sportköre, és nem utolsósorban a Vak Bottyán Általános és Szakképző Iskola, Gimnázium biztosítja.

Szállás, étkezés: A *PSZ-tagok számára* (érvényes tagkártyával kell igazolni) a *szállás ingyenes*, a szakszervezeten kívüliek számára pedig önköltséges. (Az elhelyezéstől függően 1 500–3 000 Ft/fő.) Étkezés két alkalommal: június 21-én vacsora; június 22-én reggeli. Az étkezés összköltsége: 2 000 Ft/fő, amelyet a versenyzők vagy a nevező PSZ-szervezetek fizetnek.

Utazás: saját szervezésben, helyi forrásból finanszírozva.

További részletes információ: www.simontornya.hu

Ezzel a címmel a sajtóorgánumban tallózva a velünk vagy rólunk készült írásokból közlünk összeállítást. Így egyrészt – csokorba gyűjtve – áttekintést kaphatunk arról, hogy milyen információk jutottak el gondolatainkról, eredményeinkről a társadalomhoz, másrészt azt is láthatjuk, melyek azok a lényeges problémák, törekvések, amelyek még nem vagy nem kellő módon váltak ismertté. Egyszerre célunk tehát a tájékoztatás és tájékozódás.

NÉPSZABADSÁG

(2008. III. 7.)

A PSZ támogatja az Új tudást

Tegnap megkezdődött a szakmai egyeztetése a kedden bejelentett Új tudás, új iskola programnak. A cél, hogy újra presztízse legyen a tanári pályának. (...)

A Pedagógusok Szakszervezetével (PSZ) folytatott egyeztetés után *Hiller István* elmondta: nyitott a javaslatokra, de a költségvetésből biztosított 50 milliárd forintot belül kell maradni. *Árok Antal*, a PSZ elnöke fontosnak tartotta a bejelentett lépéseket. Leszögezte: a PSZ teljes egészében támogatja a programot.

NÉPSZAVA

(2008. III. 7.)

Új rangot kap a pedagóguspálya

(...) Tegnap elkezdődött az Új iskola, új tudás programjának társadalmi egyeztetése is. *Hiller István* először a Pedagógusok Szakszervezetével (PSZ) tárgyalt az oktatásba évente mintegy 130-140 milliárd forint uniós és költségvetési többletforrást hozó program fogadtatásáról. A legnagyobb létszámú pedagógus-érdekvédelmi szervezet nagyon fontosnak és szükségesnek tartja a tervezett lépéseket és támogatja is őket. *Árok Antal*, a PSZ elnöke elmondta, az oktatást megújító program elképzeléseik alapján indult, céljaival egyetértenek, de lesznek további javaslatok is.

(2008. III. 27.)

Bántalmazás és számadás az iskolában

Somogyi László, az angyalfüldi Berzsenyi Dániel Gimnázium igazgatója szerint már maga az alaphelyzet, hogy bárki bárkit verjen, rendkívül felháborító, hát még az, hogy a diák a tanárját. Állítja, a legnagyobb baj mégis az, hogy a magyar társadalom csak az ilyen esetek kirobbanásakor fordít elég figyelmet az oktatásra, holott az évtizedek óta húzódó strukturális és személyi gondok miatt nagyon rossz állapotban van, és még csak nem is látni, hogy ezeket a problémákat bárki orvosolni akarná. (...)

Galló Piroska, a Pedagógusok Szakszervezete alelnöke szerint maga az eset csak a jéghegy csúcsa, a megoldásra pedig nem a közoktatási törvény módosítása nyújt megoldást, hanem az okok feltárása, a szembesítés. Például azzal az értékviszálygal, amelyben élünk, ahol a pedagógus a tanulás fontosságát hangsúlyozza, ám a család egyáltalán nem tartja fontosnak. Vagy azzal a másikkal, konfliktust kiváltó okkal, hogy az iskola nemcsak tudást közvetít, de legalábbis próbálja a családi nevelés hiányosságait pótolni, csak hogy a család elvárása egészen más. Ezen társadalmi problémák orvosolására társadalmi összefogásra lenne szükség. (...)

MAGYAR NEMZET

(2008. IV. 1.)

Boszorkányüldözéstől óv Hiller

Hétfőn ült össze először az iskola biztonságáért létrehozott szakértői munkabizottság, amelyen *Hiller István* elnököl. Az oktatási miniszter kijelentette: garantálni kell a magyar iskola biztonságát, és kiáll a pedagógusok, a szülők és a diákok mellett is, de nem enged teret bosszúhadjárnak. (...)

Az utóbbi időben több pedagógus elleni erőszakos tett vált ismertté. Újpesten egy tanárát bántalmazó diákok *Derce Tamás*, a városrész polgármestere kitiltott a összes kerületi, önkormányzati fenntartású iskolából. *Árok Antal*, a Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) elnöke szerint ez esetben az Oktatási Hivatal bírsághoz vagy bírósági feljelentést tehet. Derce áll a per elé, ha a hivatalnak ahelyett, hogy alkalmazható jogszabályok létrehozásában segítkezne, az ő számon kérése a fontos. – Nem izgat a dolog, pereltek már eleget, de erőszaknak akkor sincs helye az iskolában – mondta,

jelvezve: akkor is így járt volna el, ha tanár vert volna diákokat. *Forgács Imre*, a Közép-magyarországi Regionális Közigazgatási Hivatal hivatalvezetője elmondta: a közoktatási törvény alapján az intézmény vezetője felelős a szakszerű és törvényes működésért, vagyis egy település polgármestere nem utasíthatná az iskolaigazgatót elbocsátásra. – Nevelőtestületi döntés alapján lehet csak tanulót kirúgni, ám ebben az esetben is kötelező másik intézményt keresni, amely átveszi a fiatalt – mondta a PSZ elnöke. A PSZ javaslatot kíván tenni jogi szabályozás reformjára, hogy hasonló esetek a jövőben ne fordulhassanak elő. – Nem lehet rögtönözni, mert ez súlyos, állampolgári probléma, de gátat kell vetni az erőszaknak – tette hozzá.

KÖZNEVELÉS

(2008. IV. 4.)

A kormány Új tudás – Műveltség mindenkinek programjáról

(...) A programot fontosnak tartják és támogatják. Ugyanakkor csak első lépésnek tekintik, amelyet – reményeik szerint – továbbiak fognak követni. *Árok Antal*, a PSZ elnöke jelentős pozitívumként értékelte, hogy a program mellé a kormány forrásokat is rendelt. Véleménye szerint a koncepció szakmailag megalapozott, nagyrészt az Oktatási Kerekasztal javaslataira épül, amelyek széles konszenzuson alapulnak. Külön is örül annak, hogy a bérre vonatkozó elképzelések megfelelnek a PSZ tavalyi év végi koncepciójának. Ennek az a lényege, hogy maradjon meg a közalkalmazotti bértábla, és a továbbiakban az éves béralakul alapján alakuljon. A pályakezdekők fizetésének emelésével kapcsolatban elmondta: nem lesz bérfelesztés, mert úgy alakítják át a bértáblát, hogy az első hat bérkategóriát módosítják, és felmenő rendszerben vezetik be. Így semmiképpen nem fordulhat elő, hogy mentoráló pedagógus kevesebbet kapjon, mint a mentorált. Nehézményezik viszont, hogy a program nem foglalkozik az osztályfőnökök díjazásával. Ők jelenleg havi hatezer forintot kapnak, ezt a szakszervezet 20 ezerre emelné, ami évi 14 milliárd forint pluszkiadás jelentene a költségvetésnek. A pályakezdekők bérének emelését nagyon fontosnak tartják a szakma presztízisének növelése szempontjából, de úgy vélik, nem ez az egyetlen eszköz. A lényeg, hogy mindenki belássa: a magyar oktatás jövője meghatározza Magyarországot jövőjét. (...)

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

(2008. III. 26.)

„Maga nekem nem parancsol”

(...) A növekvő iskolai agresszió miatt egyre többen sürgetnek változásokat. A Pedagógusok Szakszervezete tavaly állított össze egy problémalistát, amely a kollégák konkrét esetei alapján készült. A listát eljuttatták az országgyűlési képviselőkhez, akik bizottsági és kerekasztali szinten tárgyaltak róla. Az érdekvédők a szakminiszternek és a miniszterelnöknek is elküldték a problémagyűjteményt, tőlük azonban válasz nem érkezett – tudtuk meg *Bodolay Zoltántól*, a PSZ megyei elnökétől. Az elnök szerint azért nincs még változás az ügyben, mert mindig akad olyan ember, aki megmagyarázza, hogy a diákok agressziója a pedagógusok hibája. (...)

KELET-MAGYARORSZÁG

(2008. IV. 7.)

Durvuló tanár-diák viszony

(...) – Sajnálatos, hogy mindennapjainkban tapasztalható agresszió már az iskolákban is egyre inkább jelen van – kezdte *Miklósi István*, a Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) megyei titkára, maga is aktív pedagógus. – Azt szeretnénk, ha e komoly problémát a súlyának megfelelően kezelné a média, miként a jogalkotó és a jogalkalmazó is. Szükségessé tartjuk, hogy a közoktatási intézmények, valamint a nevelésben részt vevők (szülők és társadalmi szervezetek) közösen összefogva

tudnánk egymást támogatni, nem pedig a felelősöket egymás közt keresve.

A legutóbb ismertté vált történet egyetlen pozitívuma a közvélemény határozott megnyilvánulása az iskolai erőszak ellen. Tény: tekintélytelen világunkban a diákoknak vagy egyáltalán nincs, vagy kétes értékű a példaképük, ez utóbbiakat naponta ontja a média. (...)

24 ÓRA (Komárom-Esztergom megye)

(2008. III. 24.)

A pedagógusok bántalmazásának okai túlmutatnak az iskolák falain

Elítéli, tarthatatlannak tartja a Pedagógusok Szakszervezete, hogy a munkájukat végző pedagógusokat egyre gyakrabban érik atrocitások – tájékoztatta lapunkat *Szabó Gáborné*, a PSZ területi titkára. A jogalkotóknak, jogalkalmazóknak meg kell találniuk a kollégák védelmét szolgáló megoldásokat. A jelenség okai túlmutatnak az intézmények falain, így feladatok, felelősségek van azoknak is, akik közvetlenül vagy közvetve részesei az ifjúság nevelésének. A PSZ a tanév elején országos tanácskozást szervez a megoldások keresésére az érintett szakmai, társadalmi szervezetek részvételével. (...)

VAS NÉPE

(2008. III. 27.)

Tiltakozás a tanárokat érő atrocitások ellen

Egyre súlyosabb atrocitások érik a munkájukat végző pedagógusokat. A tanárok elleni erőszak megfékezésére társadalmi összefogást szorgalmaz a Pedagógusok Szakszervezete. (...)

A szakszervezet szerint a jogalkotóknak, jogalkalmazóknak meg kell találniuk a pedagógusok védelmét szolgáló megoldásokat. A bajok orvoslását azonban csakis a társadalmi összefogás hozhatja meg. *Hargitai Viktória*, a Pedagógusok Szakszervezetének megyei vezetője elmondta, hogy a pedagógusok elleni erőszak megyénkben sem ismeretlen fogalom, de csak kis százalékban kap nyilvánosságot. A pedagógusoknak kevés olyan eszköz van a kezükben, amivel ténylegesen hatni tudnának a diákokra. Ugyanakkor, bár az erőszak az iskola falain belül történik, jóval túlmutat azon. Így ebben a kérdésben feladatok és felelősségek van mindazoknak, akik közvetve vagy közvetlenül személyes vagy intézményes formában részesei az ifjúság nevelésének. (...)

ZALAI HÍRLAP

(2008. III. 27.)

Katedrán állni

(...) „A Pedagógusok Szakszervezete elítéli és tarthatatlannak tartja azt a helyzetet, hogy az iskolákban a munkájukat végző pedagógusokat egyre súlyosabb atrocitások érik. A jogalkalmazóknak és a jogalkotóknak meg kell találni a kollégák védelmét szolgáló megoldást. (...)

– A gyerekek tisztában vannak a jogaikkal, avval is, hogy 18 éves korukig az iskolarendszerben kell tartani őket, viszont úgy néz ki, nincsenek kötelezettségeik – mondja *Takácsné Barna Éva*, a PSZ Zala megyei titkára. – A jogaitak viszont otthon is érvényesítik, a szülők ezt csendesen tudomásul veszik, és azt csinálják, amit a gyerek mond. Ahogy a családban is problémák adódnak ebből, úgy intézményben belül sincs az elbeszélgetés, a pozitív minták felmutatásán kívül igazán fegyelmezési eszközök. Szerencsére ritka, hogy diák kezét emel tanárára. Sok múlik az intézményvezetőn. Biztos vagyok benne, hogy az osztálytársak közül senki nem kelt a tanár védelmére – hangsúlyozza.

Takácsné Barna Éva utal arra is, évek óta jelzik az oktatásirányítók felé, hogy nőtt a problémás gyerekek száma, az elvont pénzek miatt a napközik, a szakkörök megszüntetésével csavarognak, az utcán töltik az idejüket. Farkastörvények uralkodnak közöttük, ami aztán később teljesen elfajul. Verekednek, elvesztik a kontrolljukat, nem tudják kezelni az érzéseiket. (...)

A. A.

Nomen est omen - nevünkben a sorsunk

A nevünk olyan mágikus szó, amelyben benne van mindaz, amiért a világra jöttünk. Elárulja az életünk feladatát, utat mutat, és tisztában lehetünk azzal is, mi okozhatja végzetünket. Aki ismeri a neve jelentését, teljesebb életet élhet.

A KAPCSOLATTARTÓK (A többi kategória később következik.)

ANTÓNIA – *Feladata:* érdek nélkül barátkozni. *Erőssége:* akik rangban, tudásban, pénzben alatta állnak, azok felé is nyitottan viselkedik. *Gyengesége:* attól fél, hogy kihasználják. Hogy ezt elkerülje, inkább ő használ ki másokat, vagy nem ismerkedik.

PATRÍCIA – *Feladata:* az ízlésével befolyásolni a környezetét. *Erőssége:* ötletesség, amellyel képes újat nyújtani az élet bármely területén. *Gyengesége:* félinformációkra hagyatkozik, és ezek alapján, tévesen ítéli meg az embereket.

RÉKA – *Feladata:* a szavak emberévé válni. *Erőssége:* idegen nyelveket sajátít el, és olyan pályán helyezkedik el, ahol kommunikálhat, és rájön, hogy minden szavának súlya van. *Gyengesége:* vizet prédikál, bort iszik, vonzza, ami tilos.

ZITA – *Feladata:* érzelem helyett döntsön az értelem. *Erőssége:* megtanít a logikus gondolkodásra, a kitartásra és a taktikus cselekvésre. *Gyengesége:* sok hűhót csap semmiért, stílusa olykor bántó, kapcsolataiban csak a pénzre koncentrálna.

ÁBEL – *Feladata:* a testvérével és tágabb rokonsággal szemben önfeláldozónak lenni. *Erőssége:* önként lemond a maga hasznáról. *Gyengesége:* semmiségekkel foglalkozik, az időt húzza, tetteivel úton-útfélen dicsekszik.

BENCE – *Feladata:* az emberek közötti közvetítés. *Erőssége:* logikus észjárásával, határozott előadókészségével nincs olyan, akire ne gyakorolhatna hatást. *Gyengesége:* az érzékenysége miatt könnyen befolyásolhatóvá válik.

CSABA – *Feladata:* az értékek megbecsülése és a titkok megőrzése. *Erőssége:* ő tesz többet a kapcsolatokban, és ami/aki fontos számára, arra vigyáz. *Gyengesége:* minden lében kanál, kétségbe vonja mások igazmondását, fecsegő.

PÁL – *Feladata:* a tudás és az információ átadása. *Erőssége:* tanul, képezi magát, és a környezetének – diákoknak, kollégának, rokonnak – átadja azt, amit tud. *Gyengesége:* párhuzamosan több dologgal foglalkozik, ezért keveset tud.

TAMÁS – *Feladata:* kapcsolatok építése. *Erőssége:* utazással, emberekkel foglalkozó, szolgáltató szakmában fejleszti emberismeretét, tájékozódóképességét, látókörét. *Gyengesége:* pletykálgatás, ravaszkodás, csalás.

A hónap névnapja: Rudolf

Eredete: hrod-wulf (germán). Jelentése: „dicsőséges farkas”. Névnap: április 17. Változatok: Ralph, Rudolph, Rodolphe, Rodolfo.

Rudolf precíz és gyakorlatias, ugyanakkor agyafúrt ember, akitől a ravaszság sem áll távol. Ügyesen túljár mások eszén, főleg, ha sarokba akarják szorítani, és különös tehetséggel tudja úgy keverni a lapokat, hogy egy izzasztó helyzetet is a maga javára fordítson. Elve: „azzal kell élni, ami van”, Rudolf mindig eszerint jár el, nem csoda hát, hogy a jég hátán is megél. Ehhez azonban tudás, tapasztalat és született éleselméjűség szükséges, márpedig ő egyikből sem szenved hiányt. Remek stratégia, tényleges katonai pályán is példásan megállja a helyét, de stratégiai érzékét az üzleti életben, a politikában, a mindennapokban is kamatoztathatja. Tanulékony, gyors észjárású, kitűnően memorizál (nem véletlen, ha alkalmasint fejszámológémművészként vagy sakknagymesterként bukkan fel), ugyanakkor nemigen van affinitása a tudományos pályákhoz, s egyáltalán a hosszas tanulmányokhoz. Rudolf egy igazi életművész; kitelik tőle, hogy némi zsványosság árán érvényesíti saját érdekeit, bár mentségére szolgáljon, rendszerint nem károsít meg senkit. Némi duhajkodás, felelőtlen szoknyavadászat mindig helyet kap az életében, tehát hölgyek, vigyázzat!

A hónap vice

Sporttranszor – A beosztottak kosaraznak. A középszintű vezetők teniszeznek. A felsőszintű vezetők fallabdáznak. A vezérigazgató és az elnök golfozik. Vagyis minél nagyobb a hatalmuk, annál kisebbek a golyóik! Neked mekkora golyód van?

Élni annyi, mint változni. Létezni annyi, mint különbözni.

A fenti cím nagyszerű költőnk és tanár kollégánk, **Juhász Gyula** megállapítása. Ő nemcsak április szülöttje, hanem halottja is. 1883. április 4-én született Szegeden, és ötvennégy évesen, öngyilkosságát követően, 1937. április 6-án halt meg szülővárosában.

A budapesti egyetemen magyar–latin szakon végzett, majd Szegeden és Nagyváradon volt tanár. Egyik alapító tagja a *Holnap* antológiát megjelentető csoportnak. Később a Dél-Magyarország vezető publicistája lett.

Életművének meghatározó alkotásai a reménytelenül imádott Sárvári Anna nagyváradi színésznő ihlette szerelmes versek. Két kevésbé ismert, de nagyszerű költeményével és sok bölcs, mának is szóló mondásával emlékezünk rá.

Szerelem?

Én nem tudom, mi ez, de jó nagyon,
Elrövedezni némely szavadon,
Mint alkonyfé felhőjén, mely ragyog,
És rajta túl derengő csillagok.

Én nem tudom, mi ez, de édes ez,
Egy pillantásod hogyha megkeres,
Mint napsugár ha villan a tetőn,
Holott borongón már az este jön.

Én nem tudom, mi ez, de érzem,
Hogy megszépült megint az életem,
Szavaid selyme szíven simogat,
Mint márciusi szél a sírokat!

Én nem tudom, mi ez, de jó nagyon,
Fájása édes, hadd fájjon, hagyom.
Ha balgaság, ha tévedés, legyen,
Ha szerelem, bocsásd ezt meg nekem!

Koncert

Szemem lehúnyva hallgatom,
És fölígézem arcodat.
Te ringatózol a dalon,
Te rengeted a húrokat,
Téged dicsérek a vonók,
És áldanak a trombiták,
Csellókban a vágyam zokog,
Dobokban a szívem kiált.

Fülem befogva hallgatom,
Hogy harsonáz a szerelem,
Hogy dübörög e hatalom
Időkön át és tereken:
Hogy rázza emléklombjait,
Hogy tépi létsudarat.
Ó, Anna, lelkem dalait
Neved hogy viharozza át!

- Néha úgy érzi az ember, hogy élete kilátástalan szakadékba téved, s csak később veszi észre, hogy aranybányában járt.
- A gyomor filozófiája: a nyomor filozófiája. A jóllakottak nem filozofálnak, hanem emésztnek.
- A könyvek az igazi hallgatók barátok, és ők a legbeszédesebbek.
- A szavak értéke is nagyon devalválódott. Liberalizmus, demokrácia, hol van ma a régi ércfedezetük?
- Minden halálos szerelem halálos unalom lesz, ha sokáig tart.
- Én az emberi jóságot fontosabbnak tartom az emberi nagyságnál. Mert sok jó emberre inkább van szükség, mint sok nagy emberre.
- Minden új gondolat destruktív, hiszen egy régi hazugságot ront le.
- Ezer év óta nem volt annyi egyetület Magyarországon, mint ma, és ezer év óta nem volt olyan kevés egyetértés.
- Szent Antal a halaknak prédikált, és a halak meghallgatták. De próbálatok meg a süket füleknek prédikálni!
- Egy időben a tizenhat éves lányok szerelme kellett a színpadon. Azután jött a harmincéves, majd a negyvenéves asszonyé. A veszedelmes életkor kezd veszedelmes közeledni Matuzsáleméhez.
- Ha a butaság ellen liga alakulna, sok tökfilkó szeretne benne díszelnék lenni.
- A tehetségtelen emberek rossz emberek. Személyes sértést látnak minden talentumban, és halálos ellenséget minden zseniben.
- Mennyi szépségversenyt rendeznek ebben a csúnya világban. Jóságversenyt még nem rendeztek soha.
- Igen sok mai ember kereszténysége csak szenteltvízes pogányság csupán.
- Ha az emberi ostobaságból tornyot emelnének, akkor nem volna egyetlen munkanélküli sem ezen a világon.
- Ugyanaz a magyar, aki testvéri szeretettel öleli keblére a távoli tatárokat, lappokat, mordvinokat, vogulokat és osztjákokat, esetleg halálos gyűlölettel fojtaná egy pohár vízbe a közeli magyar atyafiját.
- Ma a fórumon mindenki a legnagyobb magyar akar lenni. Ezért nincsenek ma nagy magyarok.
- A magyarság legnagyobb tragédiája az, hogy hiányzik belőle az önszeretet.
- Nevelni annyit tesz, mint emberré lenni. De ehhez az kell, hogy a nevelő is a gerincesek közé tartozzék.
- – Egy gondolat bánt engemet – mondotta Petőfi Sándor. Némely közéleti nagyságok sohase szenvednek ilyen bántalomban.
- A bibliai idézetekkel csínján kell bánni. Néha az idézet is elűl – visszafelé.
- Minden kormányzat legnagyobb erőssége a gyöngye ellenzék.
- Az én magyarságom oly mély, mint egy halálos seb, és oly erős, mint a halál. A kis magyarkodóké sekély, mint a tócsa, és gyöngye, mint a nádszál, amelyik folyton süg, búg, zúg a szélben.
- Néha úgy érzem, ezer éve itt vagyok, és néha úgy érzem, egy pillanatban kell kifejeznem az örökkévalót. Én magyar költő vagyok.

A. A.

KÖZLEMÉNY

A Pedagógusok Szakszervezete elítéli és tarthatatlannak tartja azt a helyzetet, hogy az iskolákban a munkájukat végző pedagógusokat egyre gyakrabban és egyre súlyosabb atrocitások érik.

A jogalkotóknak, jogalkalmazóknak meg kell találniuk a kollégák védelmét szolgáló megoldásokat.

Úgy véljük azonban, hogy az oktatási intézményekben történtek okai túlmutatnak az intézmények falain. A bajok orvoslása bár kezdődhet itt, de gyógyulást csak társadalmi összefogás hozhat.

Ebben feladata, felelőssége van mindazoknak, akik közvetlenül vagy közvetve, személyes vagy intézményes formában részesei az ifjúság nevelésének.

Éppen ezért üdvözljük dr. Szili Katalinnak, a parlament elnökének arra vonatkozó felhívását, hogy az Országgyűlés Oktatási és Tudományos Bizottsága tárgyalja meg ezt a problémakört. A PSZ is hasonló kezdeményezéssel élt. Egyben bejelentjük, hogy a Pedagógusok Szakszervezete az e témában érintett szakmai, szülői, társadalmi szervezetek részvételével országos tanácskozást rendez a lehetséges megoldások megkeresésére.

Budapest, 2008. március 25.

Pedagógusok Szakszervezete

ÁLLÁSFOGLALÁS

A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) és a Felsőoktatási Dolgozók Szakszervezete (FDSZ) felháborítónak tartja az iskolákban egyre gyakrabban és egyre durvább formában megvalósuló agressziót, a pedagógusok kiszolgáltatottságát.

Meggyőződésünk, hogy az okokat elsősorban nem az intézményekben, nem az ott dolgozóknak kell keresni, hanem az iskolák falain kívül. A helyzet feltárása és alapos elemzése után a tanulók és a közoktatásban foglalkoztatottak védelme érdekében szükség van mindazok összefogására, együttes kiútkeresésére, akik intézményes vagy személyes formában részesei az ifjúság nevelésének. Az egymásra mutogatás, a felelősség áthárítása csak súlyosbíthatja a helyzetet.

A PSZ és az FDSZ hangsúlyozza a társadalmi összefogás szükségességét és kezdeményezi, hogy a pedagógusképzés átalakításakor e körülményekre is tekintettel kell lenni. A pedagógusokat a konfliktusok megelőzésére, illetve kezelésére is fel kell készíteni. A gyermekekkel pedig az együttélés szabályait kell elsajátíttatni, mert az írott és íratlan viselkedési normák megszegői az iskolából kikerülve a társadalom periferiájára sodródnak.

A pedagógusok szakmai, erkölcsi tekintélyének visszaállítása érdekében fontosnak tartjuk a kapkodásmentes, konzekvens és reális alapokon nyugvó intézkedéseket, a főhatósági, fenntartói felelősséget és irányítást, a vonzó pedagógus-életpálya megteremtését, melynek része a méltó bérezés is. Mindennek a kormány most készülő Új iskola – új tudás-programjában is megfelelő súllyal kell szerepelnie.

A két szakszervezet a pedagógusképzés átalakításával összefüggésben április 24-ére szervezett szakmai konferenciáján a fenti kérdéseket kiemelten kívánja tárgyalni.

Budapest, 2008. április 2.

*a Pedagógusok Szakszervezete
Elnöksége*

*a Felsőoktatási Dolgozók Szakszervezete
Elnöksége*

KÖZLEMÉNY

A Szakszervezetek Együttműködési Fóruma (SZEF) azonnali tárgyalásokat kezdeményez a közszolgálati dolgozók ideai reálkeresetének megőrzéséről. A SZEF Szövetségi Tanácsa változatlanul érvényesnek tekinti a kormány és az Országos Közszolgálati Érdekegyeztető Tanácsban (OKÉT) képviselttel rendelkező szakszervezetek között 2007 decemberében létrejött megállapodást, amelynek lényeges rendező elve, hogy a közszolgálati reálkeresetek 2008-ban szinten maradjanak. Mivel a kormányzat is deklarálta, hogy ebben az évben az eredetileg tervezettnél várhatóan mintegy másfél százalékkal magasabb lesz az infláció, a SZEF szükségesnek tartja, hogy a közszolgálati munkavállalók ideai reálkeresetének megőrzése érdekében a kormányzat az ehhez szükséges források megteremtésével azonnali és konkrét intézkedéseket tegyen. Ezért a SZEF Szövetségi Tanácsa azonnali tárgyalásokat kezdeményez az OKÉT keretein belül, s olyan megoldást tart elfogadhatónak, amely 2008-ra vonatkozóan biztosítja a reálkereset szinten tartását, 2009-re pedig figyelembe veszi e korrekció bázisképző hatását.

Budapest, 2008. április 3.

Szakszervezetek Együttműködési Fóruma

MUNKAJOGI KÉRDÉSEK

Mi a teendő, ha a munkáltató más székhelyre, településre költözik?

A munkavégzés helyének meghatározása a munkaszerződés szükséges tartalmi eleme, amit az általános szabályok szerint csak a felek közös megegyezésével lehet módosítani. E szabály vonatkozásában az Mt. – a munkáltatók oldalán felmerülő jogos érdekekre figyelemmel – egy lényeges kivételt biztosít.

Az Mt. 76/C. § rendelkezései értelmében (az általános szabályoktól eltérően) főszabályként a munkaszerződést nem érinti – azaz nincs szükség a munkaszerződés módosítására –, ha a munkaszerződésben meghatározott munkavégzési hely azért módosul, mert a munkáltató székhelye, telephelye változik. Ez azt jelenti, hogy ha valamely körülmény miatt a munkáltató az adott székhelyet más helyre költözteti és ezért a munkáltató nem tudja a munkavállalókat a munkaszerződésben meghatározott munkavégzési helyen továbbfoglalkoztatni, – főszabályként – nem kell a munkaszerződéseket közös megegyezéssel módosítani, ilyen esetben a munkáltató egyoldalúan meghatározhatja az új munkavégzési helyet.

A fenti rendelkezés vonatkozásában azonban a jogalkotó azt is figyelembe vette, hogy a munkáltató egyoldalú döntése (még akkor is, ha azt méltánylást érdemlő jogos munkáltatói érdek indokolja) jelentősen érintheti a munkavállalók jogos érdekeit is, hiszen a munkavégzési hely megváltoztatása a munkavállalókra nézve aránytalan terhet jelenthet. Ezért a jogalkotó a fentiekben ismertetett rendelkezés érvényesítését nem korlátlanul teszi lehetővé.

Az Mt. 76/C. § (4) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a fenti szabálytól eltérően mégis szükség van a munkaszerződés módosítására, ha a munkáltató székhelyének, telephelyének megváltozása miatt a munkavállaló munkavégzésének helye módosul, és

a) a változás következtében a munkahely és a lakóhely közötti naponta – tömegközlekedési eszközzel – történő oda- és visszautazás ideje másfél, illetve tíz éven aluli gyermeket nevelő nő és tíz éven aluli gyermeket egyedül nevelő férfi, valamint a megváltozott munkaképességű munkavállaló esetében – a megváltozott munkaképességű munkavállaló által igénybe vett közlekedési eszközzel – egy órával növekszik, vagy

b) a változás a munkavállaló számára személyi, családi vagy egyéb körülményeire, illetve költségeire tekintettel aránytalan vagy jelentős sérelemmel jár.

Ez a rendelkezés azt jelenti, hogy az ismertetett feltételek fennállása esetén a munkáltatónak kezdeményeznie kell a munkaszerződés módosítását.

Ha ezt a munkavállaló nem fogadja el, akkor a munkáltató jogosult rendes felmondással megszüntetni a munkaviszonyt arra tekintettel, hogy a székhely, telephely áthelyezése miatt a munkavállalót nem tudja a munkaszerződés szerinti munkavégzési helyen foglalkoztatni.

Amennyiben az adott eset körülményeire tekintettel felmerül a munkaszerződés módosításának a szükségessége és ez a felek között létre is jön, e vonatkozásban az Mt. 76/C. § (5) bekezdése egy további rendelkezést is előír. E szerint a munkaszerződés módosításakor a munkáltatónak és a munkavállalónak a módosításból eredő utazási többletköltségek viseléséről is meg kell egyeznie.

Az ismertetett rendelkezések vonatkozásában érdemes kitérni arra, hogy gyakorlati szempontból hogyan alkalmazhatják őket, illetve milyen további következményekkel járhatnak.

A munkahely és a lakóhely közötti oda- és visszautazás idejének növekedését – álláspontunk szerint – a tényleges körülmények és adatok alapján kell megítélni. Ha például a tömegközlekedéssel történő utazás időtartama olyan mértékben növekszik, amely a munkaszerződés módosítását szükségessé tenné, de a munkáltató – éppen azért, hogy a székhely, telephely változása a munkavállalók számára ne jelentsen aránytalan terhet – maga biztosítja a munkavállaló más eszközzel (pl. személygépkocsival, vagy saját buszjáratával) történő utazását, és ezért a munkavállaló tényleges utazási ideje nem változik (vagy csak a jogszabályban előírtnál kisebb mértékben változik), akkor a fenti szabály alkalmazása szempontjából nem a tömegközlekedéssel történő utazás körülményét, hanem a tényleges utazási időt kell figyelembe venni. Véleményünk szerint ez

mindaddig irányadó, amíg a munkáltató az utazás más módon történő megszervezését ténylegesen biztosítja. Ennek esetleges megszüntetését követően azonban már bekövetkezhet a munkaszerződés módosításának a szükségessége. Ez az értelmezés a jogszabályi rendeltetésből következik. Fel kell azonban hívunk a figyelmet arra, hogy a fenti rendelkezés értelmezésével kapcsolatban ismert olyan eseti bírósági döntés, amely a rendelkezést szó szerint értelmezte, és abban az esetben is szükségesnek ítélte a munkaszerződés módosítását, amikor a munkavállaló utazási ideje azért nem változott, mert a dolgozó a munkáltató által biztosított eszközzel utazott. [Ezzel a kérdéssel foglalkoztunk a 2005. májusi és júniusi számunkban.]

Az Mt. 76/C. § (4) bekezdése által előírt rendelkezések alkalmazása esetén gyakorlati szempontból felvethető, hogy a munkáltató előzetesen tájékoztassa a munkavállalókat a tervezett változásról.

Ha az adott eset összes körülménye alapján előre látható, hogy a változás következtében a munkahely és a lakóhely közötti naponta – tömegközlekedési eszközzel – történő oda- és visszautazás ideje másfél órával növekszik, vagy például a munkáltató által ismert, hogy a munkavállalók között van megváltozott munkaképességű munkavállaló, akinek az utazás ideje egy órával növekszik, a munkáltatónak az érintett munkavállalókat arról kell tájékoztatnia, hogy kezdeményezi a munkaszerződés módosítását.

Ha a fenti törvényi követelmény valamely telephely (vagy valamely munkavállalói kör) vonatkozásában nem áll fenn, a tájékoztatásban arra is célszerű kitérni, hogy a munkaszerződés módosítását milyen további körülmények tehetik szükségessé, hiszen a munkáltató nem ismerheti a munkavállalók azon személyi, illetve családi körülményeit, amelyek indokoltá tehetik a munkaszerződés módosítását. A munkáltatónak nem feltétlenül van ismerete arról, hogy a nő munkavállaló tíz éven aluli gyermeket nevel, hogy a férfi munkavállaló egyedül neveli a tíz éven aluli gyermekét, hogy a megváltozott munkaképességű munkavállaló milyen közlekedési eszközt tud használni, illetve, hogy bármely munkavállaló esetében felmerül-e olyan további objektív személyi, családi körülmény, amelyre tekintettel rá nézve a változás aránytalan vagy jelentős sérelemmel járhat.

A jogszabályban meghatározott körülmények esetleges fennállásáról a munkavállalónak tájékoztatnia kell a munkáltatót. Ez a kötelezettség az Mt. 3. §-ában szabályozott együttműködési kötelezettségből fakad. A munkavállaló személyi, családi vagy egyéb körülményeire tekintettel fennálló aránytalan vagy jelentős sérelem felmerülésével kapcsolatban megjegyezzük, hogy az nem alapulhat a munkavállaló szubjektív megítélésén, annak – az adott eset összes körülményére figyelemmel – olyan lényegesnek kell lennie, amely az objektív megítélés alapján is alkalmas arra, hogy a munkavállaló oldalán aránytalan vagy jelentős sérelmet idézzon elő. A munkavállalónak a tényleges sérelem mibenlétét és tényét igazolnia kell. A munkavállaló nem hivatkozhat az aránytalan vagy jelentős sérelemre önmagában azért, mert az utazási idő kisebb arányú változása vagy más közlekedési eszköz igénybevétele miatt nem kíván más munkavégzési helyen dolgozni, mivel az a részére kéylmetlenséget okoz. Viszont fennállhat a jogszabályi feltétel, ha például a munkavállaló egy idős családtagot gondoz, akinek a megfelelő ellátását veszélyeztetheti, ha a munkavállalónak más munkavégzési helyre kell járnia.

A fenti kérdésben a felek között jogvita alakulhat ki, amelyre feltehetően akkor kerülhet sor, ha a munkavállaló jelzi előre, hogy esetében valamely jogszabályi feltétel fennáll, vagy a munkáltató nem fogadja el a munkavállaló által felhozott hivatkozást, és ezért nem kezdeményezi a munkaszerződés módosítását. Ez esetben a munkavállaló az egyoldalú munkaszerződés módosítás miatt, a fenti rendelkezésre hivatkozva bírósághoz fordulhat, amely eljárás keretében neki kell bizonyítania azokat a tényeket, illetve körülményeket, amelyek álláspontja szerint megalapozzák, hogy esetében kezdeményezni kellett volna a munkaszerződés módosítását.

Ha a munkáltató előzetes tájékoztatása alapján a munkavállaló nem jelenti be, hogy esetében a munkaszerződés módosítására okot adó körülmény áll fenn, vagy ezt a munkáltató nem fogadja el, és ezért a munkáltató egyoldalúan intézkedik a munkavégzési hely megváltoztatásáról, a munkavállaló az Mt. 202. § (1) bekezdés a) pontja alapján az intézkedés közlésétől

számított 30 napon belül fordulhat a bírósághoz. Ha a munkáltató az egyoldalú intézkedésben a munkavállalót nem oktatja ki a jogorvoslat módjáról és határidejéről, akkor a jogvita megindítására a munkavállaló hosszabb időszakon belül is jogosult. Ez utóbbi esetben azonban a munkáltatói intézkedés megítélése szempontjából már jelentősége lehet az idő múlásának is, ugyanis ha a munkavállaló egy hosszabb időszakon át – anélkül, hogy a munkáltatói intézkedés sérelmes voltát bármilyen módon jelezte volna – ténylegesen a munkáltatói intézkedés szerint jár el, és huzamosabb ideig (hónapokon át) az új munkavégzési helyen dolgozik, megállapítható, hogy a jogszabály által előírt munkaszerződés módosítása a felek ráutaló magatartásával ténylegesen létrejött. Az esetleges jogviták vonatkozásában megjegyzendő az is, hogy a munkavállaló a munkaszerződés-módosítás írásbeliségének elmaradása miatt érvénytelenségre csak az új feltételek szerinti munkába állástól számított 30 napon belül hivatkozhat. [Az Mt. 76. § (2) bekezdése által a munkaszerződés vonatkozásában előírt fenti rendelkezést az Mt. 82. § (3) bekezdése alapján a munkaszerződés módosítása vonatkozásában is alkalmazni kell.]

Az utazás költségeivel kapcsolatos megállapodásra vonatkozó jogszabályi rendelkezéssel kapcsolatban elmondható, hogy nem veszi kellően figyelembe az egyéb jogszabályi rendelkezéseket.

A munkavégzési hely változása ugyanis nem feltétlenül jár költségnövekedéssel, hiszen előfordulhat például, hogy a munkáltató a munkavállaló számára eddig is adott bérletet vagy személygépkocsit, amelyet a munkába járáshoz is lehet használni és ezt a munkáltató az intézkedést követően is biztosítja.

Ha a változás folytán más városba kerül a munkavégzési hely, a munkába járással felmerülő költségeket a munkáltatónak az erre vonatkozó jogszabályi rendelkezés alapján akkor is meg kell fizetnie, ha erről a felek nem állapodtak meg. A jogszabályi rendelkezés által előírt mértéknél magasabb mértékű költség viselésére a munkáltató nem kötelezhető. E szabályokra figyelemmel felmerülhet, hogy a változás vonatkozásában nincs miről megállapodni, illetve a felek között e kérdésben nem jön létre megállapodás. A jogszabályi rendelkezés azonban a megállapodás elmaradásához nem fűz jogkövetkezményt. A költségek viselésére vonatkozó megállapodás elmaradása véleményünk szerint a munkaszerződés-módosítás érvényességét nem érinti.

Az Mt. 76/C. § (4) bekezdése által előírt rendelkezések alkalmazásával kapcsolatban végül arra is fel kell hívunk a figyelmet, hogy a munkavégzési hely megváltoztatására vonatkozó munkáltatói döntés a kollektív kapcsolatokat is érintheti.

Az Mt. 21. § (2) bekezdése, valamint a 65. § (3) bekezdése a) pontja alapján a munkáltató – a döntése meghozatala előtt – köteles a munkáltatónál képviselttel rendelkező szakszervezettel, illetve az üzemi tanáccsal véleményeztetni a munkavállalók nagyobb csoportját érintő munkáltatói intézkedések tervezetét, így különösen a munkáltató átszervezésére, átalakítására, a szervezeti egység önálló szervezetté alakulására, privatizálására, korszerűsítésére vonatkozó elképzeléseket.

A székhely, illetve a telephely elköltöztetésére vonatkozó munkáltatói döntés a munkavállalókra vonatkozó (az eredeti munkaszerződés szerinti) munkafeltételeket érinti. Ezért abban az esetben, ha az intézkedés a munkavállalók nagyobb csoportjára vonatkozik, a munkáltatói döntés vonatkozásában az érdekképviselői szervezetek véleményét előre ki kell kérni.

A Munkaügyi Értesítő 2008. februári számának felhasználásával összeállította: *dr. Selmeci Istvánné*
vezető jogtanácsos

A szabadság kiadása a munkavállaló akadályoztatásának megszűnése után

Az Mt. 134. § (3) bekezdésének b) pontja úgy rendelkezik, hogy a munkáltató a munkavállaló betegsége vagy a személyét érintő más elháríthatatlan akadály esetén az akadályoztatás megszűnésétől számított harminc napon belül adja ki a szabadságot, ha az esedékesség éve eltelt. Ettől a rendelkezéstől érvényesen eltérni nem lehet.

A 2007. októberi számunkban már foglalkoztunk azzal a kérdéssel, hogy a fenti szabály alkalmazásakor nem irányadó az Mt. 134. § (5) bekezdése, amely szerint a szabadság kiadásának az időpontját a szabadság kezdete előtt a munkavállalóval közölni kell. A témára vonatkozó

újabb kérdés alapján most azt vizsgáljuk meg, hogy mit jelent a törvénynek az a rendelkezése, miszerint a munkáltatónak az akadályoztatás megszűnésétől számított harminc napon belül ki kell adnia a szabadságot, ha a szabadság kiadására a tárgyévben a munkavállaló betegsége vagy a személyét érintő más elháríthatatlan akadály miatt nem volt lehetőség.

A hivatkozott rendelkezés alkalmazására leggyakrabban akkor kerül sor, amikor a munkavállaló hosszabb ideig, akár több éven át fizetés nélküli szabadságon volt a gyermeke otthoni gondozása céljából. A gyakorlatban a munkáltatók többsége azt a megoldást alkalmazza, hogy amikor a fizetés nélküli szabadságának tartama letelik, illetve amikor a munkavállaló bejelenti hogy a fizetés nélküli szabadság letelte előtt ismét munkába kíván állni, a távollét alatt keletkezett, a szülési szabadság tartamára és fizetés nélküli szabadság első évére járó szabadságot az első munkavégzési naptól kezdődően adják ki a munkavállaló számára, és a munkavállaló ténylegesen a szabadság letöltését követően áll munkába. Ez a megoldás megfelel az Mt. 134. § (3) bekezdés b) pontja szerinti rendelkezésnek.

Előfordulhat azonban, hogy a hosszabb betegség megszűnésekor, vagy a fizetés nélküli szabadság leteltének időpontjában a munkáltatónak éppen szüksége van arra, hogy a munkavállaló rögtön munkába álljon, és ténylegesen munkát végezzen, mert például más, azonos munkakörű munkavállaló betegedett meg, vagy olyan megrendelést kell teljesítenie, amelyhez minden munkavállalóra szükség van. Ilyen esetben a munkáltató úgy is rendelkezhet, hogy az akadály megszűnését követően a munkavállaló ténylegesen álljon munkába, és még a szabadság kiadása előtt egy meghatározott ideig – de legfeljebb az Mt. 134. § (3) bekezdés b) pontjában előírt időtartamon belül – végezzen munkát. A munkavállaló akadályoztatása miatt a tárgyévben ki nem adott szabadság harminc napon belül történő kiadására vonatkozó kötelezettség ugyanis azt jelenti, hogy az előírt harminc napos határidőn belül a munkáltatónak rendelkeznie kell a szabadság kiadásáról, és az így kiadott szabadság letöltésének a harminc napon belül meg is kell kezdődnie.

A Közalkalmazotti Tanács együttdöntési joga

Ahogy tavaly az Mt-ben az üzemi tanács vonatkozásában, úgy 2008-tól a Kjt-ben a közalkalmazotti tanács tekintetében egyértelművé tette a jogalkotó a részvételi jogok keretébe tartozó együttdöntési jog tartalmát. Minderre azért volt szükség, mert a törvény normaszövegéből az igazságszolgáltatás az eredeti törvényhozói szándéktól eltérő következtetéseket vont le, miután a jóléti célú ingatlanok és intézmények esetében a kollektív szerződés rendelkezésétől függetlenül megállapította a tanács együttdöntési jogát. A Kjt. 16. § módosított (1) bekezdése szerint a közalkalmazotti tanácsot együttdöntési jog illeti meg a kollektív szerződésben meghatározott jóléti célú

- a) pénzeszközök felhasználása, illetve
- b) intézmények és ingatlanok hasznosítása

tekintetében. A szöveg szerkesztéséből egyértelmű, hogy bármely, a törvényben nevesített jóléti célú döntés esetén csak akkor illeti meg együttdöntési jog a közalkalmazotti tanácsot, ha arról egyébként a kollektív szerződés rendelkezik.

A gyakornoki idő – precízebben és differenciáltabban

A gyakornoki idő kötelező kikötése alóli kivételek egyike, ha a Kjt. felhatalmazása alapján egyes munkaköröknél a betöltéshez szükséges iskolai végzettség mellett – kifejezetten a gyakornoki idő tekintetében – bizonyos végzettségeket, képesítéseket a végrehajtási szabály a munkakör betöltéséhez szükségesül egyenértékűvé minősít. Az erre vonatkozó törvényi felhatalmazó rendelkezést tette egyértelművé a Kjt. 22. §-ának módosított (4) bekezdése. E szerint a miniszter meghatározhatja munkakörönként – a kinevezéshez szükséges iskolai végzettséggel, szakképesítéssel, illetve szakképzettséggel egyenértékű – azon iskolai végzettséget, szakképesítést, illetve szakképzettséget, amellyel a közalkalmazott által korábban ellátott különböző alkalmazotti jogviszonyok [lásd részletesen a 22. § (3) bekezdését!] tartamát a szakmai gyakorlat idejébe be kell számítani. A meghatározó: az idézett szabály esetében az elismert egyenértékű végzettséggel, képesítéssel ellátott jogviszony időtartama a szakmai gyakorlat számításakor.

A 22. § kiegészített (5) bekezdése differenciáltabbá tette a gyakornoki idő tartamának megállapítását – figyelemmel a már meglévő szakmai gyakorlat idejére. Így nem kell feltétlenül az E fizetési osztályba tartozó munkakörben két, az F-H fizetési osztályba tartozó, illetve szintén a Kjt. módosításával e körbe került tudományos kutatói munkakörben három év gyakornoki időt kikötni. Ha ugyanis a közalkalmazott

a) az E fizetési osztályba tartozó munkakörben egy évet,

b) az F-H fizetési osztályba tartozó, illetve a tudományos kutató munkakörben két évet

meghaladó szakmai gyakorlattal rendelkezik, a gyakornoki idő tartama csak egy év. A rendelkezésnek természetesen nincsen visszamenő hatálya, így például egy tavaly októberi, H osztályba tartozó munkakörbe kinevezett, akkor több, mint két éves gyakorlattal rendelkező közalkalmazott az idézett módosításra tekintettel nem kérheti gyakornoki idejének egy esztendőre történő lerövidítését.

A vezetőkre vonatkozó szabályok – hatályos 2008. január 1-jétől és július 1-jétől

A Kjt. 2007. évi C. törvénnyel történt módosítása három módon teszi lehetővé a magasabb vezetői, illetőleg a vezetői pozíció betöltését. 2008-tól életbe lépett a Kjt. 22/B. §-a, mely szerint az egyes ágazatokban a végrehajtási rendelet által meghatározott – a munkáltató működése szempontjából meghatározó jelentőségű – magasabb vezetői munkakörökben az Mt. vezető állású munkavállalóra vonatkozó rendelkezései alkalmazásával munkaviszonyt kell létesíteni.

Ezzel összefüggésben módosult az Mt., a 192/B. § új (2) bekezdése szerint a Kjt. hatálya alá tartozó munkáltatónál – igazodva az általános pályázati kötelezettséghez – magasabb vezetői munkakörre munkaviszony csak pályázat alapján létesíthető. A pályázatra (pl. kiírás, megjelentetés, elbírálás) megfelelően alkalmazni kell a kinevezésre irányadó pályázati szabályokat [a részletekről lásd a Kjt. 20/A.-20/B. §-át!]. Ugyanakkor 2008. július 1-jére „csúszik” a Kjt. 23. § (1) bekezdése szerinti szabály hatályba lépése, mely szerint a magasabb vezetői, illetve vezetői feladat ellátása önálló munkakörben, illetőleg ilyen beosztásban történhet. Addig tovább él az 1992 óta hatályos szabály, így a vezetői státusz csak magasabb vezetői, illetve vezetői beosztásban látható el – akkor is, ha az adott pozíciót a végrehajtási rendelet már átminősítette munkakörre.

A határozott idejű közalkalmazotti jogviszony megszüntetése – eltérő mértékű átlagkereset

A határozott idejű közalkalmazotti jogviszony azonnali hatályú, valamilyen felmentési okra alapított munkáltatói megszüntetése esetén általános jelleggel érvényesült az a szabály, mely szerint a közalkalmazott részére egyévi, ha a határozott időből még hátralévő idő egy évnél rövidebb volt, a hátralévő időre jutó átlagkeresetét előre meg kellett fizetni. A módosított 27. § (2) bekezdése alapján – igazodva a felmentési idő megváltozott szabályához –, ha a megszüntetésre a közalkalmazott nem megfelelő munkavégzése vagy – nem egészségügyi okkal összefüggő – alkalmatlansága miatt került sor [Kjt. 30. § (1) bekezdés c) pontja], a közalkalmazottat egyhavi átlagkereset illeti meg.

Az előrehozott öregségi nyugdíjra való jogosultság – új és eltérő felmentési ok a Kjt.-ben és a Ktv.-ben

Közismert, hogy 2008-tól előrehozott öregségi nyugdíj – egyebek között – közalkalmazotti és közszolgálati jogviszony fennállása mellett nem állapítható meg! A két állapot közti átmenetet a Kjt. és a Ktv. eltérően rendezi. A Kjt. szerint az előrehozott öregségi nyugdíj-jogosultság életkori, valamint szolgálati idővel kapcsolatos feltételeivel rendelkező közalkalmazott írásban kérelmezheti felmentését, amelyről a munkáltató mérlegelési jogkörében eljárva dönt [Kjt. 30. § (1) bekezdés e) pont]. Ehhez kapcsolódik, hogy a 37/B. § új (3) bekezdése szerint a Kjt. alkalmazásában nyugdíjasként minősül az a közalkalmazott, aki az előrehozott nyugdíj feltételeivel rendelkezik, és felmentésére az említett kérelmére kerül sor. Felmentése esetén tehát végkielégítésre sem lesz jogosult, mivel nem jár e juttatás a

közalkalmazottnak, ha legkésőbb a jogviszony megszűnésének időpontjában nyugdíjasként minősül [37. § (2) bekezdés].

Ennél jobb a köztisztviselő helyzete, mert hasonló körülmények között felmentése nem a munkáltatói mérlegeléstől függ. A Ktv. szerint ugyanis a közszolgálati jogviszonyt felmentéssel meg kell szüntetni, ha az előrehozott öregségi nyugdíj-jogosultság egyéb feltételeivel a felmentési idő leteltekor rendelkező köztisztviselő kérelmezi [Ktv. 17. § (2) bekezdés f) pont]. Azaz – még egy különbség – szemben a Kjt.-vel, a kérelem átadásakor nem kell feltétlenül rendelkeznie a köztisztviselőnek az előrehozott öregségi nyugdíjra jogosító életkori és a szolgálati idővel összefüggő kondíciókkal.

A felmentés megelőzését szolgáló állásfelfajlási rendszer új szabályai

A Kjt. 30/A. § (1) bekezdésének módosítása folytán a közalkalmazottnak nem felróható okon alapuló tervezett felmentés előtt [lásd a 30. § (1) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott eseteket, valamint, ha a 30. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt alkalmatlanság egészségügyi ok következménye], a munkáltatónak nem kell tájékoztatnia az érintettet az állásfelfajlás lehetőségéről, ha a közalkalmazott a Kjt. alkalmazása szempontjából nyugdíjasként minősül. Természetesen ekkor vélhetően a munkáltató ez utóbbi körülményre alapítja a felmentést, amely egyébként önmagában kizárja a jogviszony megszüntetését megelőzni hivatott rendszer igénybevetését. Ugyanakkor az állásfelfajlás hatálya bővül, mert a közalkalmazott kérelmére alkalmazni kell a munkáltató jogutód nélküli megszűnésakor is azzal, hogy az állásfelfajlással kapcsolatos eljárást legalább a munkáltató jogutód nélküli megszűnése előtt tíz nappal be kell fejezni [Kjt. 30/A. § (4) bekezdés].

Az állásfelfajlási rendszernek, a törvényi határidők betartásához szükséges hatékony működtetése érdekében a Kjt. 30/E. § már 2007. IX. 1-jétől előírta, hogy a munkáltató fenntartójának elektronikus adatnyilvántartást kell vezetnie a munkáltató, továbbá a saját munkáltatói szervezete e törvény hatálya alá tartozó betöltetlen munkaköreiről. A szabály I. 1-jétől kiegészült azzal, hogy az „üres” munkakör betöltéséhez szükséges képesítési előírásokat és az állás ellátásának egészségügyi feltételeit is tartalmaznia kell az e nyilvántartásnak. A rendszer alapja, hogy – legkésőbb a közalkalmazotti jogviszony megszűnéséig – a munkáltató tájékoztatja minderről a fenntartót [30/E. § (2) bekezdés].

A felmentéssel megelőzését szolgáló részmunkaidő-kikötés lehetősége – pontosítások

A Kjt. tavaly IX. hó 1-jétől hatályos 30/B. § (1) bekezdése szerint a létszámcsoökkentést elrendelő döntés esetén nem szüntethető meg felmentéssel azoknak az azonos munkakört betöltő közalkalmazottnak a jogviszonya, akik együttesen írásban, egy nyilatkozatba foglaltan kérik kinevezésükben a munkaidő mértékének olyan tartalmú módosítását, hogy munkaidőjük együttes mértéke ne haladja meg a tervezett felmentéssel esetlegesen érintett közalkalmazotti létszámhoz kapcsolódó, a kérelem benyújtásakor érvényes munkaidő mértékének a felét. A törvénymódosítást igénylő probléma az említett mértékkel kapcsolatban fogalmazódott meg, ugyanis a szabály nem lett volna alkalmazható, ha arányaiban ennél kevesebb vagy több közalkalmazott felmentése válik szükségessé.

A Kjt. módosítása alapján – azon túl, hogy e lehetőség ugyancsak nem terjed ki a törvény alkalmazásában nyugdíjasként minősülő közalkalmazottakra – a munkáltatónak az általa meghatározott, a felmentéssel esetlegesen érintett közalkalmazottakkal kérelmük szerint elosztható napi vagy heti munkaidő együttes mértékét kell közzé tennie. Ha például tíz teljes munkaidős, azonos munkakört betöltő közül négy fő jogviszonyát meg kellene szüntetni, a felosztható munkaidő napi 48, heti 240 óra lesz – szemben a módosítás előtti szabállyal, amely ekkor is csak 40, illetve 200 óra felajánlását tette volna lehetővé.

Az általános szabály szerint valamennyi érintettnek együttesen írásban, egy nyilatkozatba foglaltan olyan tartalommal kell kérnie kinevezésében a munkaidő mértékének módosítását, hogy az a munkáltató által közzétett, a közalkalmazottak között kérelmük szerint elosztható napi vagy heti munkaidő együttes mértékét nem haladja meg. A kérelmet a benne részes valamennyi közalkalmazottnak alá kell írnia, ugyanakkor – ez is

egy új szabály –, ha nincs megegyezés a felmentéssel esetlegesen érintettek között és több kérelem születik, a feltételeknek megfelelő kérelmek közül a munkáltató mérlegelési jogkörében dönt arról, hogy melyik alapján módosítja a benyújtók kinevezését. Ekkor meg kell jelölni a kinevezésben kikötendő munkaidő mértékét, amely napi négy óránál rövidebb nem lehet, kivéve, ha a munkáltató erre lehetőséget ad. Erről már a módosított szabály szerint a részmunkaidő-kikötésének lehetőségéről szóló tájékoztatásban a munkáltatónak informálnia kell az érintett közalkalmazottat.

Érvényességi feltétel-e a formanyomtatványon történő felmentés?

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy a közalkalmazotti jogviszonya nem az alperes 2004. szeptember 28-án kelt értesítése, hanem a 2005. május 3-án kelt formanyomtatványon közölt felmentő okirata alapján szűnt meg; ehhez képest kérte az alperes kötelezését a felmentési időre járó átlagilletmény, szabadságmegváltás, 13. havi illetmény, valamint jubileumi jutalomkülönbözet megfizetésére. A munkaügyi bíróság ítéletével – részben helyt adva a keresetnek – kötelezte az alperest 765 543 forint megfizetésére.

A munkaügyi bíróság megállapítása szerint az alperes 2004. szeptember 28-án jogellenesen megszüntette a jogviszonyt. Az ekkor kelt „Értesítés a közalkalmazotti jogviszony megszüntetésének várható időpontjáról” elnevezésű okirata nem tekinthető a jogviszonyt megszüntető jogszervi okiratnak, mivel jövőbeli feltételre utalt. Az alperes az általa meghatározott felmentési idő kezdetén nem intézkedett az elszámolásról, és jogorvoslati kioktatást sem adott. Ennek megfelelően az alperest a felperes által elfogadott átlagkereset-kimutatás (224 018 forint) alapján elmarasztalta, míg a szabadságmegváltás iránti igényt elutasította azzal, hogy a munkavégzés alól mentesítés idejére szabadságmegváltás nem jár. Alapítványnak minősítette a pótlékok illetménybe beszámításának kizártsága miatt a jubileumi jutalomkülönbözet iránti követelést is.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperes a kereset teljes elutasítása, a felperes az összes igényeinek helyt adása iránt élt fellebbezéssel, illetve csatlakozó fellebbezéssel.

A megyei bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, és az alperest a jogellenes megszüntetés miatt terhelő 756 543 forint elmarasztalási összeget 207 545 forintra (13. havi illetménykülönbözet és jubileumi jutalomkülönbözet jogcímén) leszállította.

A másodfokú bíróság a felperesnek a perben tett nyilatkozatai, valamint a 2004. szeptember 28-án kelt és 29-én közölt okirat tartalma alapján úgy foglalt állást, hogy a felperes közalkalmazotti jogviszonyának megszüntetéséről az alperes a 2004. szeptember 28-án kelt jognyilatkozatával intézkedett, a felperes kérésének megfelelően. Az ezzel kapcsolatos járandóságokat a munkáltató a 13. havi illetmény arányos része kivételével megfizette, ezért ennek megfelelően módosította az alperes kötelezését.

A jubileumi jutalom tekintetében kötelezte még az alperest a garantált illetményen felüli munkáltatói többletilletmény beszámításával számított illetmény alapján a különbözet megfizetésére.

A jogerős ítélet hatályon kívül helyezése és az elsőfokú ítélet fellebbezésének megfelelő helybenhagyása iránt a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben a Pp. 206. § (1) bekezdése és a Kjt. 30. §-a megsértése miatt sérelmezte az alperes 2004. szeptember 28-ai okirata minősítését a 2005. május 3-ai, a közzszférában kötelező formanyomtatványon megfelelő formában és a kötelező tartalommal tett felmentő jognyilatkozattal szemben. Jogsértőnek tartotta a felmentési időre járó átlagkeresetet és a szabadságmegváltás időpontjainak a megállapítását, mivel már az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a 2005. május 3-án kelt felmentés május 20-ai közlését. Ennek megfelelően véleménye szerint 2006. január 20-ai a jogviszonya megszűnésének időpontja, addig már a felmentési átlagkereset, továbbá szabadságmegváltás címén nem 37, hanem szerinte 49 napra illeti átlagkereset. A felperes részletes érvelésében kitért arra is, hogy a másodfokú bíróság tévesen értelmezte az alperesnek adott jognyilatkozatát arról, miszerint a tanév végével kíván „nyugdíjba” menni.

A felperes közalkalmazott felülvizsgálati kérelme nem volt alapos. Általános jogelv a jognyilatkozatoknak a tartalmuk szerint történő minősítése. A perben eszerint 2004. szeptember 28-án, és a 2005. május 3-án kelt alperesi jognyilatkozatok tartalma alapján volt eldönthető a felperes

közalkalmazotti jogviszonya nem vitatott megszüntetésének jogcíme és időpontja.

A másodfokú bíróság az alperes 2004. szeptember 28-án kelt jognyilatkozata helytálló értelmezésével állapította meg, hogy ez a jognyilatkozat szüntette meg a felperes közalkalmazotti jogviszonyát, mivel tartalmazta a megszüntetésre vonatkozó valamennyi lényeges feltételt; szövetszerűen rendelkezett arról, hogy az alperes - ezen jognyilatkozattal – megszünteti a felperes jogviszonyát, ennek pontos indokát adta (létszámleépítés, továbbá a felperes nyugdíjasnak minősül), megjelölte a felmentési időt kezdetét, az utolsó munkában töltött napot (azaz a munkavégzés alóli felmentés napját), továbbá a jogviszony megszűnésének napját. A felmentési idők konkrét meghatározásából nem lehetett kétséges, hogy a jognyilatkozat felmentésnek minősült, és megfelelt a Kjt. 30. § (1) bekezdés mind b) mind pedig e) pontjában előírt feltételeknek. A felperes ugyanis 2002 óta előrehozott öregségi nyugdíjban részesült, így a Kjt. 37/B. § (1) bekezdés d) pontja értelmében nyugdíjasnak minősült, ezért a közalkalmazotti jogviszonya ennek alapján végkielégítés nélkül felmentéssel megszüntethető volt.

Az előbbiekkel ellentétes felülvizsgálati érvelés tehát téves, mivel a tartalma szerint felmentésnek minősülő 2004. szeptember 28-án kelt alperesi jognyilatkozat érvényességét az okirat tárgyának „értesítésként” megjelölése nem érinti. A jognyilatkozat tárgyában „a megszűnés várható időpontjára” utalás azzal volt összefüggésben, hogy a felperes a 2004-2005-ös tanév elején tett nyilatkozatával a tanév végi „nyugdíjazását” kérte, és az alperes ehhez igazítva állapította meg a felmentési idő későbbi kezdetét 2005. február 18-ában, a munkavégzés alóli felmentés napját 2005. június 17-ében. Ehhez képest a felperes számára nem volt előnytelen a 2004. szeptember 28-ai felmentési jognyilatkozat alapján a közalkalmazotti jogviszonyának 2005. október 16-ai megszűnési időpontja.

A másodfokú bíróság a felperesnek a jogviszonya megszüntetésére vonatkozó igényével kapcsolatos perbeli nyilatkozatait helyesen értelmezte, mivel az elsőfokú eljárásban a felperes maga adta elő, hogy 2003. december 19-én közölte az iskola igazgatójával, miszerint „a 8. osztály végével” nyugdíjba kíván menni, és ez a 2004-2005-ös tanév végével következett be. Eszerint a felmentés és annak időpontja a felperes kérésének megfelelően került kiadásra és végrehajtásra.

A formanyomtatványon tett megszüntető jognyilatkozat kizárólagos érvényességére vonatkozó felülvizsgálati kifejtés is alaptalan, mivel a hivatkozott formanyomtatvány a közzszférában megkövetelt központosított pénzügyi elszámoláshoz, nem pedig a Kjt.-ben előírt jogszabályi feltételek biztosításához szükséges. A megfelelő tartalommal közölt megszüntető jognyilatkozat érvényességét nem érinti, hogy nem a szokásos formanyomtatványon közölték. A per adataiból megállapíthatóan a 2005. május 3-ai formanyomtatvány a korábbi felmentési jognyilatkozat alapján nyolc havi felmentési időből az eltérően díjazott négy havi munkavégzés alóli felmentési idő elszámolását célozta.

Nem megalapozott a felperesnek a jognyilatkozat közlésével kapcsolatos álláspontja sem. A jognyilatkozat ugyanis nem akkor minősül közöltnek, ha az átvételre jogosult az átvételt igazolva aláírta. Az Mt. 6. § (4) bekezdéséből következően az írásbeli nyilatkozat már akkor közöltnek minősül, ha az érdekeltnak vagy az átvételre jogosult személynek átadták. A közlés akkor is hatályos, ha az átvételt az érdekelt megtagadja, vagy szándékosan megakadályozza; erről jegyzőkönyvet kell felvenni.

Az irányadó ítéleti tényállás szerint a felperes a 2004. szeptember 28-án kelt felmentési jognyilatkozatot szeptember 29-én átvette, az átvétel igazolását nem volt hajlandó aláírni, és az alperes az átvétel megtörténtéről jegyzőkönyvet vett fel. (A 2005. május 3-ai formanyomtatvány átvételére hasonlóan került sor.) Ebből a másodfokú bíróság helytállóan következett a 2004. szeptember 29-ei felmentésre, amelyhez képest nyolc havi felmentési idővel az alperes megfelelően szüntette meg a felperes közalkalmazotti jogviszonyát, és helyesen számította ki a felperes szabadságát is.

A másodfokú bíróság elmarasztalta az alperest az időarányos 13. havi illetményben, valamint jubileumjutalom-különbözetben (az alperes tévesen a garantált illetményhez nem számította hozzá a munkáltatói döntésen alapuló többletilletményt), ezek összecszerűségét a felülvizsgálati kérelem nem vitatta. Utalt ugyan a fellebbezésében előadottakra, a felülvizsgálati eljárásban azonban konkrétan meg kell jelölni, hogy a jogerős ítéletet miként és milyen okból kívánja a fél megváltoztatni, és nem elegendő a korábbi beadványokra utalás [Pp. 270. § (1) bekezdés, BH 1995.99.].

A Munkaügyi Értesítő 2008. januári száma alapján összeállította dr. Selmeciné dr. Csordás Mária vezető jogtanácsos